

BAČKO HLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

MOŽE LI PAPA IMATI U NAS POVJERENJA?

Kada čovjek čita Papinu poslanicu Crkvi u Hrvata povodom našeg Nacionalnog Euharistijskog Kongresa, sadržaj te poslanice ispunja ga svetim ponosom, radošću i ohrabrenjem. Ali, ta je poslanica pisana veoma programatski i na koncu onaj Papin poticaj: „Papa vas uistinu voli, ima u vas povjerenje” postavlja se vjerničkoj savjesti kao veliki upitnik i duboko zasijeca u dušu kršćanina: može li Papa imati u nas povjerenje? Ako vjerujemo da su Papina pisma izraz ljubavi Isusove prema Crkvi u jednom narodu, onda ove Papine pastoralne upute i smjernice imaju za našu savjest snagu zakona. Te smjernice su zapravo izvor Papina povjerenja u ispit naše vjernosti „Stolici sv. Petra” kojoj su naši pređi stoljećima bili vjerni, a bez pretjerivanja možemo reći da od tih smjernica u velike ovisi sudbina Crkve u našem narodu.

Kao prva točka Papinih smjernica je ljubav prema životu – brojnije obitelji. Možda to nigdje nije vidljivije nego u dijaspori. Ako nema solidnih obitelji, koje vole i rađaju djecu, kršćanski ih odgajaju, Crkva postepeno sahne i nestaje, a s njome i narod u kojem ona živi. Zato je ovo prvi naš zadatak. Naše mlade treba temeljito pripremati za brak. Naše obitelji, osobito mlade, treba povezivati, pomagati i hrabriti da, unatoč teškim ekonomskim prilikama, ne posustanu rađati djecu i odgajati ih u vjeri otaca. U tom vidu posebno značajno sredstvo je posvećivati obitelji Bezgrešnom Srcu Marijinu. Svenarodna posveta je obavljena, ali ako ona ne prožme svaku obitelj, ona će ostati samo lijep obred. Stariji bi morali pomagati mlade obitelji i materijalno i duhovno. Manje nadgrobnih spomenika, a više kolijevki, „jer zemlja pripada živima, a ne mrtvima i nerođenima”, kaže Papa. (vidi Glas koncila, 18/1984, str. 4).

Papa nas nadalje poziva na ekumenizam i dijalog sa svim ljudima pa čak i nevjernicima. I ovo je preduvjet života. Ili ćemo živjeti u ekumenskom i ljudskom dijalogu uz puno poštovanje identiteta svake osobe i svakog naroda, ili ćemo nestati u međusobnim sukobima. Makar taj dijalog ide malim koracima naprijed i često je kočen u svom hodu, ne smijemo odustati od njega. Za taj se dijalog moramo pripravljeti na svim planovima i sa svim ljudima s kojima živimo. To je nastojanje Crkve poslije II. Vatikanstskog koncila, to je zadatak koji nam stavlja papa Ivan Pavao II. baš nama Hrvatima. Nešto smo već učinili, ali polje rada je još veoma veliko.

Sv. Otac zna da se dijalog teško može voditi ako u nama ne živi istinska želja da se posvetimo, zato nam predlaže da se ugledamo u svece pastire i laike ovog našeg stoljeća, osobito u sv. Leopolda Bogdana Mandića. Poziv na svetost Papa upućuje cijeloj Crkvi, osobito mladima. Na putu svetosti Papa nam nudi moćna sredstva. Riječ – potiče da se Riječ Božja lomi i živi i u obiteljskoj katehezi. Crkva – zajedništvo sa Rimskom Crkvom drugo je vrelo svetosti, jer iz tog punog zajedništva rastu sveci. Euharistija je pak nenadoknativo vrelo svetosti. Zato kao geslo nek ostane ono što naši biskupi poručise iz Nina: Hrvatska katolička obitelj moli i nedjeljom slavi Misu! A sve se to može i treba odvijati pod Majčinskim okriljem Marije Majke Isusove koja bdije nad nama u tolikim svetištima diljem cijele naše Domovine. Eto, to bi trebao biti konkretni plod našeg prvog NEK-a. I samo ako se svojski dadnemo na posao da ove Papine smjernice ostvarimo, možemo računati da nam je ovaj Kongres bio od koristi, a Papa će onda uistinu moći imati u nas povjerenja, i sam Gospodin će imati u nas povjerenja, a za nas će to biti pravi zalag zdrave budućnosti Crkve i Naroda sa Marijom koja je „Početak boljega svijeta”!

LIK

S PAVOM

IVANOM PAVLOM II.

Papa Ivan Pavao II cijelim svojim bićem želi u svom životu i radu ostvariti onu Isusovu zapovijed danu Petru, da nakon što se sam obrati, utvrđuje u vjeri braću svoju. To je smisao njegovih pastoralnih putovanja Crkvama u pojedinim narodima i pojedinim mjesnim Crkvama u Italiji, kojima Papa stoji na čelu kao primas. Na tim pastoralnim putovanjima Papa želi se sresti sa svim slojevima vjernika i uopće ljudi, osobito sa onima koji na bilo koji način trpe. Zato ne zaboravlja ni strane radnike u pojedinim zemljama, pozdravlja ih na njihovom materinskom jeziku, potiče ih da ne zaborave svoga jezika ni rodne grude. Tako je činio i prigodom svog posljednjeg posjeta Švicarskoj. Zadivljuje da Papa ne samo govori ljudima o njihovim problemima, nego im se želi približiti, sa njima porazgovoriti, pače s njima i blagovati, kako je to učinio sa ribarima iz Fana na istočnoj obali talijanskog kopna, a sve sa jednom željom da ih učvrsti u dobru, u vjeri, u istini i ljubavi. Divne li službe Petrove, koja živi u svakoj generaciji u osobi njegovih nasljednika, obogaćena osobnim talentima svakoga pojedinoga od njih.

MAKEDONSKA PRAVOSLAVNA CRKVA POZVALA PAPU

Već dugi niz godina, ubrzo nakon svoga osamostaljenja Makedonska pravoslavna crkva posjećuje grob sv. Ćirila, koji se nalazi u rimskoj bazilici sv. Klementa pape, nedaleko od Colosseuma, a njegove su kosti sv. Braća Ćiril i Metod donijela u Rim. To su redovito crkveno-narodne delegacije, koje svake godine na liturgijski blagdan sv. Ćirila, po istočnom kalendaru, 24. svibnja, posjećuju grob sv. Ćirila, polažu kitu cvijeća i održe bogoslužje u znak zahvalnosti za sve duhovno dobro koje je makedonski narod primio od svete Braće, a osobito od njihovih učenika sv. Klementa Ohridskog i Nauma koji je također imao svoje sjedište nedaleko od Ohrida, na žalima Ohridskog jezera. Pomalo je postao običaj da ta delegacija posjeti i Vatikan, to jest samoga sv. Oca i neke vatikanske urede, osobito Tajništvo za jedinstvo kršćana. Ove godine je delegaciju vodio sam vrhovni poglavar Makedonske pravoslavne crkve, gospodin Angelarij, arhiepiskop ohridski. Prigodom posjete arhiepiskop Angelarij pozvao je sv. Oca Ivana Pavla II da kada bude dolazio u posjet našoj Domovini, posjeti i Makedoniju. To je sigurno sv. Ocu bilo drago, jer je Skopje, glavni grad Makedonije, rodno mjesto, po cijelom svijetu poznate redovnice, Majke Terezije iz

Kalkute i zato bi se zapravo trebala zvati Majka Terezija iz Skopja. Nadamo se da će ovaj poziv, uz pozive kardinala Franje Kuharića kao prvog biskupa Crkve u Hrvata i predsjednika BKJ; uz poziv metropolite ljubljanskog nadbiskupa Alojzija Šušlara i uz pozive predstavnika naših državnih vlasti uskoriti čas kada ćemo sv. Oca vidjeti ovdje u našim prostorima i doživjeti njegovu blagoslovljenu prisutnost.

Delegacija Makedonske pravoslavne crkve posjećuje i neke slavenske kaotličke zavode u Rimu, kao što je Hrvatski Papinski zavod sv. Jeronima, Slovenski zavod „Slovenicum”. Slovački zavod „Sv. Ćirila i Metodija”. To svakako veoma doprinosi širenju ekumenske svijesti i suradnje. Tako su već neki studenti Makedonske pravoslavne crkve svršavali i svoje studije u Rimu, što svakako pomaže međusobnom upoznavanju i zbližavanju. Neki su od tih studenata postali biskupi i veoma lijepo pastoralno djeluju u svojoj Crkvi.

PAPINA EKUMENSKA NASTOJANJA

Osim spomenutog susreta Pape i poglavara Makedonske pravoslavne crkve sv. Otac je učinio i mnogo drugih koraka na ekumenskom planu. Prigodom svog posjeta Švicarskoj posjetio je Pravoslavni centar u Chambesi-u. To je Centar ekumenskog carigradskog patrijarhata za Evropu i cijeli svijet, jer je ekumenski patrijarh carigradski, radi teške političke situacije veoma skučen u svojim akcijama. Ovaj Centar vodi u patrijarhovo ime jedan metropolita. U ovom Centru se priprema i Svepravoslavni koncil, koji bi imao riješiti neka konkretna pitanja iz života Pravoslavne crkve. Papa je potakao i pohvalio rad ovog Centra na ekumenskom polju. Tom zgodom sv. Otac je posjetio i brojne protestantske organizacije u Švicarskoj i otvorao nove mogućnosti za međusobno upoznavanje i dijalog.

Još je veoma značajan ekumenski događaj, posjet siro-maronitskog patrijarha Mar Ignacija sv. Ocu Ivanu Pavlu II. Razgovori su bili veoma ozbiljni i plodni. Izdano je i zajedničko saopćenje, koje iznosi mnoštvo zajedničkih točaka i stavova i otvara put daljnjeg dijaloga sve do uspostave potpunog jedinstva. Veliki je to korak na putu ekumenizma.

Papa nije propustio da putem radio valova pozdravi Svjetsku evangeličku konferenciju, koja je ovoga ljeta imala svoje zasjedanje u Budimpešti, da potakne katoličke vjernike širom svijeta na molitvu za uspjeh ovoga skupa.

PAPINO PISMO

Pismo sv. Oca Ivana Pavla II. za naš Euharistijski kongres očituje svu očinsku ljubav i skrb. Ovo će pismo ostati kao trajni spomenik ljubavi Papa prema Crkvi u našem narodu.

U tom pismu ne samo da je odao priznanje našoj Crkvi za njezinu 13 stoljeća dugu i mučnu povijest vjernosti Isusu Kristu i Crkvi Kristovoj; ne samo da je dana podrška nastojanjima naših biskupa, da slaveći ovaj jubilej, prodube vjeru u povjerenom im stadi i da ga potaknu na djelotvorno življenje iste vjere u konkretnoj ljubavi prema Bogu i svakom čovjeku.

U ovoj poslanici se nadasve osjeća briga Pape za budućnost Crkve u našem Narodu. Zato potiče: „Obitelji vaših predaka odlikovale su se ljubavlju i velikodušnošću prema životu brojnim potomstvom, iako su živjele u težim i siromašnijim vremenima od sadašnjih, dok su danas i u vašem narodu sve rjeđe obitelji s brojnom djecom. Ne dopustite da među vama prevlada sebičnost i kultura smrti! Zemlja pripada živima, a ne mrtvima ili nerođenima, i Božji blagoslov silazi na obitelji i narode koji velikodušno surađuju u njegovu naumu”.

„Božja Providnost postavila je vaš narod između Zapada i Istoka, u dodir s različitim narodima i kulturama, i stoga s nekim zvanjem i poslanjem posredništva. U velikom katoličkom ekumenskom pokretu, što ga je potaknuo Drugi vatikanski opći sabor, koji je ohrabrio iskren i otvoren dijalog s braćom kršćanima drugih vjeroispovijesti, s vjernicima drugih nekršćanskih religija, i s onima koji ne vjeruju, možete izvršiti posebno važnu ulogu: živite u državi s više vjera, kao što je Jugoslavija, uz pravoslavne kršćane i protestante, uz muslimane i one koji ne vjeruju. Kao katolici pozvani ste da u potpunoj svijesti svoga vjerskog, kulturnog i nacionalnog identiteta živite životom uzajamnog poštovanja i razumijevanja, iskrenog prijateljstva, suradnje u općem dobru, ponašajući se u svemu pravim evanđeoskim duhom i prema uputama Drugog vatikanskog općeg sabora i vaših pastira. Tako ćete biti uistinu sinovi mira, djelatnici pomirenja, dostojni evanđeoskog blaženstva”.

„Crkva obraća posebnu pozornost prema mladima i njihovim problemima. U ovoj svečanoj prigodi obraćam se na poseban način vama, mladi, s velikim povjerenjem i ljubavlju. U Katoličkoj crkvi i u vašem narodu imate uzvišen zadatak u ovom posebnom trenutku vaše povijesti: budite ponosni što pripadate časnoj Crkvi, jednoj, svetoj, katoličkoj i apostolskoj, i narodu s poviješću i kršćanskom baštinom, tako drevnom i plemenitom. Ne dajte se zavesti svjetonazorima što su u suprotnosti s Kristom, Gospodarom povijesti i svemira! Na vama leži odgovornost da prenesete budućim naraštajima baklju vjere, što ste je od svojih predaka primili netaknutu i

svjetleću. Ponavljam vam s vašim biskupima: polažem u vas velike nade za evanđeosku obnovu vašega naroda, čija budućnost zavisi mnogo od vas”.

A onda još sasvim konkretan čin ljubavi prema našim mladima iz Bačke kada ih je pozdravio hrvatski na generalnoj audijenciji 25. srpnja i rekao: „Srdačno pozdravljam mlade Hrvate iz Subotičke biskupije. Ovogodišnji jubilej – trinaest stoljeća kršćanstva u vašem narodu – neka vam bude poticaj na trajnu vjernost Isusu Kristu i njegovoj Crkvi. Vama i vašima udjeljujem svoj blagoslov.” (L' osservatore Romano, 171/84. 26. 1984.

Zar možemo završiti ovaj članak a da ne ponovimo završne riječi iz Papine poslanice za NEK: „Papa vas usistinu voli, ima u vas povjerenja, pozdravlja vas i od srca blagoslivlja”.

LIK

BRIGA ZA TRPEĆE

Nedjeljni susreti vjernika sa sv. Ocem prigodom moljenja andeoskog pozdravljenja postaju sve otvoreniji i sve širi. Preko njih sv. Otac želi učiniti osjetljivima sve vjernike i sve ljude dobre volje za zbivanja u Crkvi i svijetu kako bi ljude potakao na molitvu i suradnju. Zato sv. Otac svake nedjelje donosi novosti, radosti i poteškoće iz života pojedinih mjesnih i narodnih Crkvi. Tako je npr. želio podijeliti radost sa Crkvom u Slovačkoj, kada je sa vjernicima na trgu sv. Petra podijelio radost da je hodočasničku crkvu Marijinog pohođenja u Levoči podigao na čast bazilike. U tom se svetištu svake godine okuplja veliko mnoštvo od 200 tisuća ljudi iz cijele zemlje. Isto je tako želio podijeliti radost Crkve u češkom narodu. Tako je mnoštvo na trgu sv. Petra pozvao na molitvu za kardinala Františka Tomašeka, praškog nadbiskupa koji je u lipnju o.g. napunio 85. godina života, a još vrši dužnost nadbiskupa, jer nema nasljednika, a u Češkoj postoji još samo jedan biskup Kajetan Matonšek, ali je i taj spriječen u vršenju svoje dužnosti. Tako u Češkoj od šest biskupija samo jedna (Prag) ima biskupa u 85. godini.

Sa posebnom boli sv. Otac je poslao telegram Crkvi u Litvi, koja slavi 500. obljetnicu smrti sv. Kazimira. Papa je za tu obljetnicu želio posjetiti Crkvu u litvanskom narodu, ali mu to nije bilo omogućeno od sovjetskih vlasti, pa čak ni legata nije mogao poslati. Zato im je poslao telegram u kojem ih hrabri na ustrajnost u vjeri, ali ne gubi nadu da će ih jednom osobno moći vidjeti i ohrabriti svojom riječju i ljubavlju.

LIK

MLADI u RIMU

Rim – „Vječni grad” već vijekovima privlači mnoštvo hodočasnika, turista, ljubitelja starina i umjetnosti. Rim, ipak, najviše privlači vjernike katolike, jer Rim je centar Katoličke crkve. Rim je grad u kojem živi papa – „Slatki Krist na zemlji” kako ga je nazvala sv. Katarina Sienska.

Tko još od vjernika ne bi želio bar jednom u životu poći u Rim i tamo se susresti sa sv. Ocem? Čini se da u svakom, a osobito u mladom srcu tinja jedna želja: poći u Rim, u Vatikan i vidjeti papu, koji voli mlade.

Sv. godina Otkupljenja bila je posebna inspiracija i poticaj da se pođe na hodočašće u Rim. Sam je papa svečano pozvao mlade da dođu u Rim rekavši: „Cilj velikog rimskog susreta u Sv. godini za vas mlade bit će ovaj: Okrenuti pogled Kristu koji nas je oslobodio od grijeha i zla; odložiti pred njim krhkost našeg iskustva i bića; primiti njegovu pobjedu koju nam pruža. Bit će to susret molitve, uzajamnosti, razgovora, radosti. Jednom riječju susret istine i života”.

I mladi oduševljeno odgovoriše na ovaj poziv svog prijatelja sv. Oca Ivana Pavla II. I krenuše mladi put Rima na „jubilej mladih”. Pođoše i mladi iz naše domovine – njih oko 500, a među njima i 11 iz naše Biskupije.

Jubilej mladih održan je 11–15. IV 1984. godine. Svi učesnici dobiše kape s natpisom: *Aperite portas Redemptori* (Otvorite vrata Otkupitelju) i raspored cjelokupnog programa.

Čitav program odvijao se na nekoliko svjetskih jezika. Svaki dan prije podne bila je kateheza – razmišljanje: o radosti, o slobodi, o ljubavi. Mi smo redovito sudjelovali na glavnim točkama.

U srijedu prvog dana jubileja održan je jedinstven mimohod ulicama Rima sa zapaljenim bakljama. Tako smo pošli na susret s papom. Bilo je dirljivo promatrati tu vatrenu rijeku baklji. Papa nas je kao i uvijek oduševljeno primio i pozdravio na nekoliko jezika. Pozvao nas je da spremno reknemo DA Kristu, jer „On posjeduje ključ za rješenje zagonetke koja se ugnježđuje u svakom ljudskom biću”. A nama je rekao: „Od srca pozdravljam mlade Hrvate koji su došli u Rim prigodom Sv. godine Otkupljenja. Molim vas pozdravite sve mlade u moje ime. Hvaljen Isus i Marija!”

U četvrtak smo temu „radost življenja” osobito doživjeli na Olimpijskom stadionu, gdje je održan međunarodni jubilej sportaša. I ponovno susret s papom koji je predvodio sv. misu. O sportu papa je rekao: „Sport je radost življenja, igra, svečanost i tako ga treba vrednovati, a možda i iskupiti, danas, od pretjeranosti tehnicizma i profesionalizma, pomoću masovnog zadobijanja njegove neplaćenosti, njegove sposobnosti da stvara veze prijateljstva, da omogućuje dijalog i otvorenost jednih prema drugima, kao izraz bogatstva bivanja koje je mnogo vrednije od posjedovanja, i stoga daleko iznad krutih zakona proizvodnje i potrošnje kao i bilo kojeg

utilitarističkog i hedonističkog poimanja života”.

Poslije sv. mise upriličena su razna sporstka natjecanja u papinoj prisutnosti.

U petak, 13. travnja razmišljali smo s Majkom Terezijom o slobodi i ljubavi. Majka Terezija je naglasila: „Početak ljubavi je kod kuće”. „Lako je ljubiti one koji su daleko od nas, treba započeti od svojih najbližih.”

Navečer je bila pobožnost „Križnoga puta” koji su predvodili Majka Terezija i brat Roger. Kod 14. postaje bilo je razmišljanje i molitva na hrvatskom jeziku.

Subota je protekla u znaku ljubavi. Katehezu je imala Chiara Lubich. Ona je naglasila: „Otkriti da je Bog Ljubav, jest najveća avantura suvremenog čovjeka”.

Poslije podne bio je susret sa sv. Ocem. Okupili smo se na dva mjesta: na Piazza Santa Maria dell Popolo i kod sv. Ivana Lateranskog. Slijedio je „marš na Rim”. Bio je to „marš ljubavi” ispunjen molitvom, razmišljanjem i pjesmom. Rijeka od preko 300 tisuća mladih četiri sata je doticala do trga sv. Petra. Nikada toliko mladih Rim nije vidio. Nikada toliko mladih pred papinim očima. Kad se Papa pojavio, probila je erupcija vulkana naše ljubavi prema papi koja se očitovala pljeskom i gromkim povicima. U svom govoru papa nas je pozvao da odbacimo „kulturu smrti”, tj. da odbacimo drogu, terorizam, erotizam. Potakao nas je na borbu za život i prihvaćanje Krista kao druga i voditelja svoga života. (Čitav ovaj govor moći ćete čitati u Subotičkoj Danici 1985. koja uskoro izlazi iz tiska).

Vrhunac jubileja bio je na Cvjetnu nedjelju (15. IV). Na trgu sv. Petra papa je predvodio sv. Misu pred oko 350 tisuća ljudi. Papa je govorio o Isusu Kristu koji je uzor i najsavršeniji model čovječanstva. „Isplati se biti čovjek, jer On je bio čovjek – ali čovjek za druge” istakao je papa.

Prije samog odlaska kući čekalo nas je još jedno radosno iznenađenje. Papa nas je primio u posebnu audijenciju zajedno s Poljacima. Ponovo nam je progovorio hrvatski, naglasivši kako smo mi Hrvati po kršćanstvu stariji od njegovih zemljaka (o tom smo pisali i u prošlom broju BK). Nemoguće je opisati što smo osjećali dok nam je govorio našim jezikom. Spontano su nam potekle suze. Na rastanku otpjevasmo zajedno s papom i braćom Poljacima pjesmu „Krist na žalu” – a potom se razvilo ogromno kolo i zaorila pjesma slavenske braće.

U ovoj ogromnoj masi mladih bilo je samo 11 iz Subotičke biskupije, ali zato smo mi iz Bačke imali posebnu milost, da zahvaljujući Božjoj providnosti i dobroti p. Božidara još jedanput se nađemo u Rimu.

Okupili smo se 21. srpnja 1984. u novoj crkvi Marije Majke Crkve u Subotici. Tu smo imali duhovnu obnovu i pripremu za hodočašće. Obnovu je predvodio vlč. Andrija Kopilović.

U nedjelju 22. VII. krenusmo na put. Na putu do Rima posjetismo grob sv. Leopolda Mandića u Padovi, gdje smo imali sv. Misu. Posjetili smo također i grob sv. Antuna Padovanskog. Kratko smo se zadržali i u Firenzi i stigli kasno uvečer u Rim.

Vrhunac boravka u Rimu bilo je sudjelovanje u audijenciji kod pape Ivana Pavla II. – 25. srpnja. Papa nas je pozdravio na talijanskom jeziku i predstavio kao vjernike Subotičke biskupije. Onda je progovorio hrvatskim jezikom rekavši: „Dragi mladi Hrvati!” spomenuo je slavlje 13. st. kršćanstva u Hrvata i potaknuo nas da budemo vjerni Bogu i Crkvi. Po nama je pozdravio i sve mlade u domovini i zazvao na sve Božji blagoslov. Također je na mađarskom jeziku pozdravio naše hodočasnike Mađare. Na kraju je dodao: „Blagoslivljam cijelu Bačku”.

Bili smo vrlo blizu papina podija tako da smo sve iz bliza pratili, a na kraju su neki imali priliku i rukovati se s papom, utisnuti mu svoj poljubac . . .

Na povratku iz Rima zaustavili smo se u Asizu, a posjetili smo i Veneciju.

Neki su pokušali izreći svoj doživljaj i svoje osjećaje.

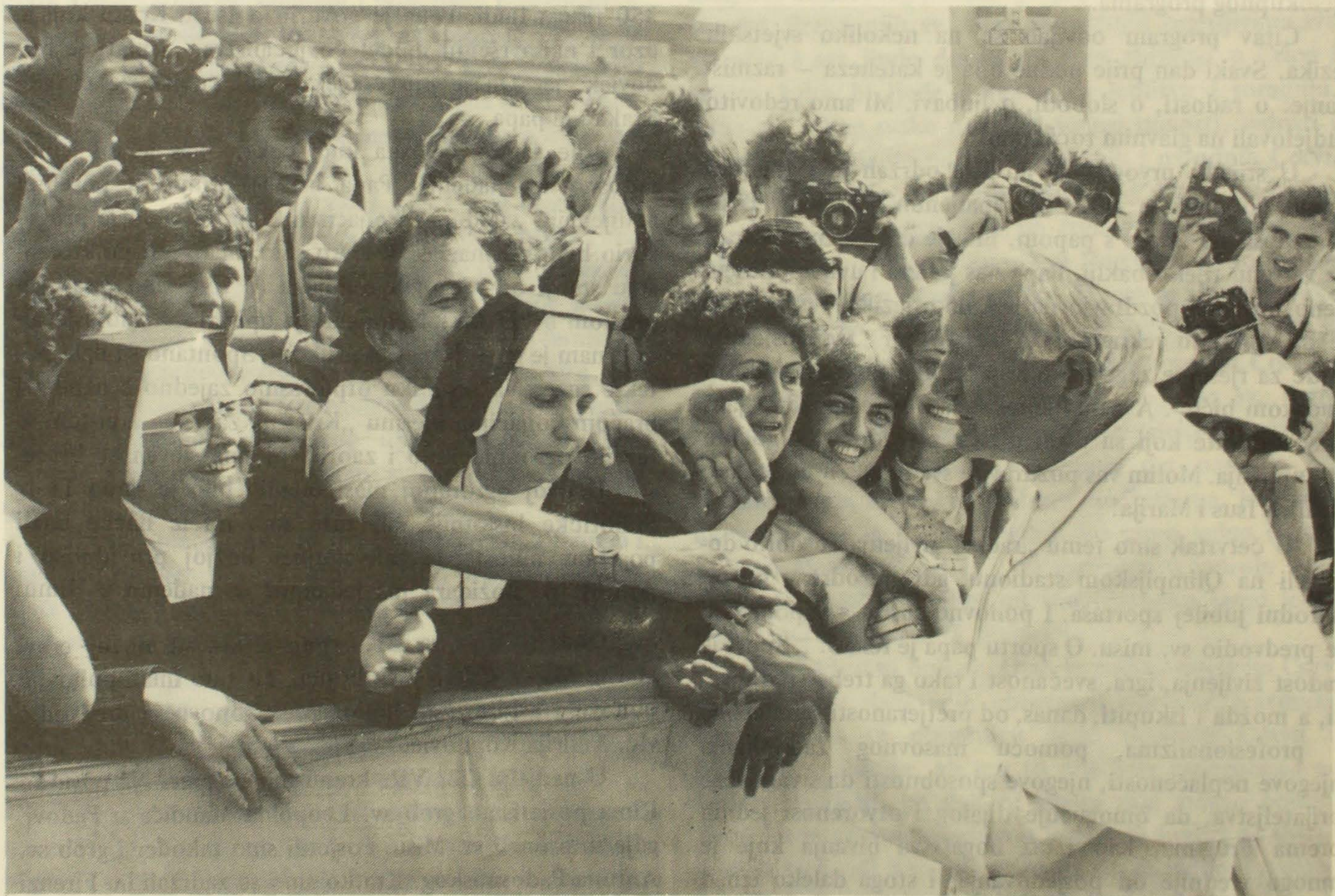
„Ovo hodočašće u Rim bilo je za mene jedno veliko vjersko iskustvo. Sam susret sa papom kao Božjim namjesnikom na zemlji bio je za mene veliki doživljaj i potvrda Božje prisutnosti među nama. Posebno me je impresionirao odnos pape prema vjernicima i vjernika prema papi.”

„Posjeta grobovima svetaca i upoznavanje s njihovim životom potaklo me je da ih slijedim kao uzore pravog, odanog služenja Bogu i braći ljudima. Ovo je hodočašće proširilo moje vjerske vidike. Obnovio sam se i učvrstio u vjeri.” rekao je Marinko.

Među hodočasnicima našao se i jedan mladi bračni par – Marga i Marinko. Evo što su oni doživjeli. „Bio je to događaj kojeg ćemo se uvijek sjećati, tim više, što je to bilo i naše „svadbeno putovanje”. Gotovo je nemoguće riječima opisati ono što smo osjećali tih dana, susrećući se sa svim tim crkvama, spomenicima, sa grobovima svetaca koji su imali hrabrosti dati svoj život za vjeru. Susret sa sv. Ocem osobito nam se utisnuo u srce. Našlo se tada na trgu sv. Petra mnoštvo ljudi. Crnci, bijelci, razni narodi, a svi iste misli, istih osjećaja i svi kao jedno stado oko svog Pastira. Orila se pjesma sa svih strana, a srce nam je jače zakucalo kad smo svi zapjevali istu pjesmu i to svaki na svom jeziku. Suze su same potekle, jer osjetili smo da je živi Krist među nama.”

Ružica nam je ispričala: „Za vrijeme sv. Mise u bazilici sv. Petra osjećala sam se nekako drugačije nego inače. Osjetila sam snažno da Krist postoji i da moja vjera nije uzaludna. Poslije sv. Mise ostala sam još neko vrijeme klečeći u molitvi nad grobom sv. Petra. Molila sam Isusa da bude uvijek uz mene i da me vodi svojim putem. Dok nam je papa govorio hrvatski, suze su mi potekle. Bile su to suze radosnice i suze obećanja da ću biti još bliža Kristu i da se sumnja neće nikada uvući u moju vjeru. Shvatila sam da bez vjere nema života, nema prave sreće na ovom svijetu, a nema ni spasenja.”

„Rimljani”

Srdačan susret sa sv. Ocem

PRIPREME U SUBOTICI ZA

N.E. KONGRES

Nacionalni Euharistijski kongres je bio završna svečanost višegodišnje priprave za proslavu trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata.

Zbog toga je širom naše domovine obavljena trinaestodnevna priprema za taj veliki događaj.

Tako su i u subotičkoj katedrali održane trinaestodnevne pripreme za kongres. Pobožnost je počela na proštenju na Bunariću, u nedjelju 26. kolovoza, a nastavljena je u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije.

Ponedjeljak, 27. kolovoza 1984. g.

SLUŽBA RIJEČI – počast Euharistiji. Čitanje odlomka iz Evanđelja: Isusovo preobraženje na gori. Propovijed biskupa Matije Zvekanovića: Isus, Sin Božji. Kongresna molitva.

Utorak, 28. kolovoza

SLUŽBA KRIŽA – počast Križu. Čitanje Polsnice sv. Pavla Hebrejima. Propovijed Andrije Kopilovića: Otкупljenje po križu. Poklon i ljubljenje križa. Kongresna molitva.

Srijeda, 29. kolovoza

SLUŽBA SVJETLA – počast uskrsoj svijeći. Pjevanje uvoda pozdravne pjesme uskrsoj svijeći (pjevao je franjevac o. Ladislav Vojnić Tunjić). Dok biskup čita molitvu koju su objavili biskupi Jugoslavije povodom proslave 13 stoljeća kršć. u Hrvata, upaljeno je na oltaru 13 svijeća. Pjevanje kongresne pjesme "Dođi Gospodine Isuse - Maranatha". Kongresna molitva.

Četvrtak, 30. kolovoza

KLANJANJE – počast Presvetom Oltarskom Sakramentu pred kojim gori 13 svijeća. Služba riječi i homilija o Euharistiji. Molitva pred Presvetim i kongresna molitva.

Petak, 31. kolovoza

VEČERNA – zborna molitva časoslova svećenika i redovnica. Homilija: Vjerujem u Duha Svetog. Kongresna molitva.

Subota, 1. rujna

MARIJANSKA SLUŽBA – počast Mariji Majci Božjoj Bistričkoj. Homilija: Marijina uloga u povijesti spašenja. Procesija s Gospinim kipom u crkvi. Kongresna molitva.

Nedjelja, 2. rujna

SVETA MISA – prikazao je biskup Matija Zvekanović s homilijom. Kongresna molitva.

Ponedjeljak, 3. rujna

RAZMIŠLJANJE – Isus će doći suditi žive i mrtve. Služba riječi i homilija o toj temi. Molitva 'Oče naš' i kongresna molitva.

Utorak, 4. rujna

SLUŽBA ZA MRTVE – Služba riječi i homilija na temu: Vjerujem u uskrsnuće tijela. Molitva na grobu. Molitva puka 'Oče naš', kongresna molitva. Pjevanje pjesme: 'Kraljice neba raduj se'.

Srijeda, 5. rujna

LITURGIJA VODE - Služba riječi i homilija: Vjerujem u život vječni. Biskup blagosiva i onda škropi narod u crkvi. Molitva puka 'Oče naš', kongresna molitva.

Četvrtak, 6. rujna

KLANJANJE – Pjevanje Litanija Srcu Isusovu i blagoslov s Presvetim. Kongresna molitva.

Petak, 7. rujna

SLUŽBA POKORE – Zajednička priprema i ispit savjesti. Sveta Ispovijed i Pričest hodočasnika da čista srca mogu u subotu ujutro krenuti na Euharistijski kongres.

Sve ove liturgijske svečanosti predvodio je biskup Matija Zvekanović uz asistenciju svećenika. Homilije pojedinih večeri držali su svećenici subotičkih župa.

Svaku večer za vrijeme pobožnosti zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić pjevao je pjesme u skladu s temom te večeri.

N.E. KONGRES

PRVA SVENARODNA MISA

8. i 9. rujna 1984. god. proslavila je cijela Crkva u Hrvata svoj narodni Euharistijski kongres kojim je zaključila devetogodišnje proslave „13 stoljeća kršćanstva u Hrvata”. I naša mjesna Crkva u Bačkoj sudjelovala je na ovim svenarodnim svečanostima. Tridesetak autobusa, što znači oko tisuću i petsto ljudi, osim onih koji pođoše vlakom, a i takovih je bilo, osobito mladih. Uz Hrvate u tim su svečanostima iz naše biskupije prisustvovali i grupe katolika Mađara i grupa Slovaka u svojim živopisnim narodnim nošnjama, noseći svoj dar za Kongres – parankute sa tipičnim slovačkim vezom i lik „Gospe od sedam žalosti”, koju štiju u Selenči, kao „jaku zaštitnicu slovačkog naroda”. Dok su bački Hrvati donijeli na dar vezeni ćilim „ponjavu”, rad marljivih

sonćanskih Šokica sa grbom kardinala našega Franje Kuharića, a za bistričko svetište doniješe lik Bogorodice Bunaričke koju u bunjevačkoj narodnoj nošnji prinese mladić i djevojka, a dar kardinalu mladić iz Bača u šokačkoj nošnji i jedna djevojka iz Subotice u bunjevačkoj nošnji.

Osim ovih vidljivih darova Crkva je naša ponijela svoju živu vjeru, koja se obnavljala kroz sve vrijeme pripreme za NEK. Ponijela je i živu ljubav i duh zajedništva da je stavi na oltar kao svoj doprinos.

Bački je dekanat na ovu svenarodnu Euharistiju donio obnovljenu svijest da je 900. godine nadbiskup Fabijan iz Bača došao da ustoliči prvog zagrebačkog biskupa Duha. Oživješe i stari monasi iz samostana iz

NEK – Bunjevka i Šokac prinose dar u Mariji Bistrici

okolice Bača, templari, cisterciti, augustinci, franjevci i slavni biskupi poput Tomorija, koji sam za sebe tvrdi da je „bosanskog porijekla” i sve generacije Božjega naroda.

Uz to je ovaj Božji narod oživio uspomene na srijemske mučenike, sv. Ireneja, Montana, Maksimu, Simerota, četvoricu fruškogorskih kamenolomaca poznatih pod imenom „četvorica okrunjenih” i napose na sv. Dimitrija i sv. Anastaziju, i tako redom preko Poliona vinkovačkog sve do Kvirina sisačkog i do najnovijih imena naše crkvene stvarnosti, kao što su sv. Leopold Bogdan Mandić, Ivan Merz, fra Ante Antić, biskup Lang i drugi.

Kao usputna postaja bijaše katedrala u Đakovu i samostan bosonogih karmeličanki u Ivanić Kloštru na domak Zagreba. U kratkom poklonu Isusu izmijenismo molitvene želje sa sestrama i darove, te ponijesmo sa sobom i njihove molitve, žrtve i srca. Sa tim osjećajima stigismo do Zagreba i Marije Bistrice, te se uključismo u svečanosti otvaranja i anamneze 13 stoljeća naše

povijesti, a neki i u molitvene susrete pojedinih grupa u Zagrebu, a neki u paralelni program na Mariji Bistrici. Tu noć velikoga bdijenja većina naših vjernika provodi bdijući i moleći kroz cijelu noć.

U nedjelju u devet i trideset počinje ulazna procesija; mladi u narodnim nošnjama nosioci barjaka i darova pojedinih župa, marijanskih svetišta i biskupija, zatim časne sestre, preko tisuću i sto svećenika, od tih dvadesetak iz Bačke, trideset pet biskupa i nadbiskupa, te petorica kardinala sa papinskim izaslanikom kardinalom Franzom Königom i domaćim Franjom Kuharićem na čelu.

Najprije domaćin kard. Franjo Kuharić pozdravlja kardinala Legata, zatim Legat pozdravlja domaćina i cijelu Crkvu u Hrvata i u ostalim narodima Jugoslavije, te predstavnike Pravoslavne Crkve i ostalih kršćanskih zajednica, predstavnike Islama i državnih vlasti. Zatim Misa. Homilija kardinala Kuharića i velika obnova krsnog

NEK — Slika Gospe sa Bunarića kod Subotice u procesiji u Mariji Bistrici

saveza. Masa od nekoliko stotina tisuća duša odgovarala je u jedan glas, a homiliju je slušala bez daha. Nekoliko stotina svećenika dijeli po cijelom prostoru sv. Pričest. Veliki dio ove vjerničke mase pristupa sv. Pričesti.

Slijedi prikazanje i posveta Srcu Marijinu cijele Crkve u Hrvata, koju pred likom Majke Božje Bistričke izreče naš primas kardinal Franjo Kuharić. A onda 13 stoljetni „Te Deum” i na kraju prije euharistijskog blagoslova nadbiskup riječki Josip Pavlišić čita poslanicu pape Ivana Pavla II. upućenu kardinalu Franji Kuhariću, a glavi Crkve u Hrvata. Sjajan je to program za

četnaesto stoljeće našeg kršćanstva. „Papa vas voli. Papa ima u vas povjerenje! Papa vas od srca blagoslivlja!” odjekuju ove riječi a suze se miješaju sa silnim aplauzom, a strune duše titraju u svojoj najdubljoj biti: Bože, daj da Crkva u ovom narodu doživi još mnoga stoljeća i da Te svojim jezikom i bićem slavi. Ove želje u srcu i savjesti sa osjećajima radosti i nade potekoše sa bistričkog brijega u stotinama tisuća srca u sve krajeve Domovine da ondje sa obnovljenom revnošću i vjernošću Isusu, Mariji, Crkvi i sv. Petru grade četnaesto stoljeće svoje vjernosti.

LIK

BILI SMO NA N.E. KONGRESU

Među tridesetak autobusa koji se u subotu ujutro uputiše prema Mariji Bistrici, iz naše Biskupije, na NEK bio je i jedan autobus kojeg prozvaše „Original” i „Sloga generacija”. „Original” zato što se u njemu okupiše vjernici iz desetak župa, „Sloga generacija”, jer se u njemu nađu mladi i stari i djeca. Iako nepoznati jedni drugima i različite dobi, brzo postadosmo obitelji, jer odlučismo na ovom putovanju biti „jedno srce i jedna duša”. I bi tako. I iskusismo „kako je lijepo i ugodno kad braća žive zajedno”.

Na putu i na čitavom hodočašću prihvatismo „pokoru” kao glavnu odliku. Šoferu pak predložismo da kao najsigurniji put do Marije Bistrice izabere ovaj: „Pamet u glavu i strpljivost u koloni”, što je prihvatio sa smiješkom. Prilike za pokoru je imao svatko. Najprije stariji, kojima baš nije lako palo pješaćenje od oko pola sata od parkirališta autobusa do svetišta. Pokora, koja nas je ubrzo zadesila, bila je vrućina u prepunoj crkvi na hodočasničkoj misi u subotu u 17 sati. Ubrzo poslije toga slijedila je druga pokora, svjež vjetar koji nas je milovao dok je „vatra s uskrsne svijeće zapalila bistričku noć” u procesiji sa svijećama, te dok smo budno pratili „anamnezu 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata” koja potrajaše prilično dugo.

Nakon bdijenja neki za pokoru ostaše u crkvi u noćnom klanjanju, a drugi pođu činiti pokoru – spavati u autobus.

Sve ove poteškoće rado prihvatismo i radost sa lica nije nam odlazila. Ako bi se tko na nešto i potužio, drugi ga je podsjetio: „za pokoru” i bilo je odmah sve u redu. Buđeni neprestanim dolascima autobusa, mi koji smo došli „odmoriti oči” ustasmo oko 6 sati i ubrzo pođosmo k svetištu. Putem su Ante i Ivan imali posebnu pokoru noseći naše prekrasne, ali i preteške barjake.

Nakon osmosatnog programa koji provedosmo uglavnom na nogama vratismo se svi u naš „Original”. Kad presta pokora čekanja onih koji malo zalutaše, pođosmo kući. Iako umorni, svi ipak puni doživljaja mirni i radosni.

U autobusu izmijenismo doživljaje i osjećaje. Kako nam je bilo? Kako smo doživjeli NEK? – Pitate? – Je-

dinstven je osjećaj: „Jako lipo-nezaboravno” i svi bijahu prezadovoljni osim male Danijele, koja umalo ne izgubi glavu u post-kongresnoj gužvi. Ante i Ivan se prožuriše da dadu izjave o svom doživljaju riječima: „Ostali smo bez teksta”, očito želeći na taj način izraziti svoje zadovoljstvo. Zbilja, svima nam je oko srca neka posebna milina i teško je reći što je bilo ljepše. Jedno je sigurno, „božanska atmosfera” sve nas je zahvatila.

Neki ipak izdvojiše nešto. Za neke je subotnja procesija sa svijećama bila jedinstven doživljaj. Sa svijećama dizahu i svoja srca Bogu. Neki istakoše „anamnezu stoljeća” kao ono što ih je posebno dirnulo. Za jedne je Kongresna misa bila „trenutak neba”, a drugi se oduševiše s oduševljenim kardinalom Franjom Kuharićem. Mladi osobito istakoše mnoštvo vjernika. Jedna djevojka reče: „Snažno sam osjetila da nismo sami. Učvrstila sam se u vjeri”. Vera je pokušala svoj osjećaj izraziti ovim riječima: „Marijo majko Bistrička – hvala ti što okupi mnoštvo vjernika – vijenac mira ispleti od naših srca, koja će vječno kucati za Krista”. Nenu je fasciniralo jedinstvo svih prisutnih. „Iako smo bili iz raznih krajeva, osjećali smo se kao braća i sestre”. Anđelka potaknuta kardinalovim riječima, odlučuje da će poslije kongresa biti bolja, da će živjeti ono što je čula – osobito pomagati starijima. Netko opet reče: „Srce mi je zaigralo i suze krenuše na oči kad s kardinalom Kuharićem povikasmoo triput „Amen” na koncu obnove krsnih zavjeta”.

I tako svaki ponešto, a u svima ipak jedan poseban osjećaj koji nije moguće ni izreći. Da, teško je to opisati kad nas Bog zahvati, a u Mariji Bistrici se dogodilo upravo to.

Obnovismo vjeru – učvrstismo se u nadi, a ljubav nas je zapalila i odlučismo više ljubiti Boga i izgarati za druge kao Krist – biti ljubav u ovom svijetu – tamo gdje živimo i radimo!.

Na rastanku svima bi pomalo žao što je već sve prošlo. Na kraju još izmolismo kronicu, zahvalivši tako Gospi za sve što smo doživjeli i povikasmoo svi jednoglasno: hvala, hvala, hvala Bogu!

Vratismo se kući, ali nekako drugačiji. Svi puni vjerničkog elana i zahvalni Bogu što smo katolici.

Jedan iz „Originala”

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ u Bačkoj

Ovaj broj Bačkog klasja bio je zaključen prilikom posjete kard. FRANJE KUHARIĆA i zato donosimo samo kratku obavijest.

Opširnije o ovom važnom događaju za našu biskupiju pisat ćemo u slijedećem broju.

Od 13. do 15. listopada boravio je među nama kao dragi gost kardinal FRANJO KUHARIĆ. Bio je to njegov prvi kardinalski pastoralni pohod Crkvi u Bačkoj.

13. listopada kardinal je predvodio svečanu sv. Misu u Bačkom Monoštoru. Bio je to spomen 40. obljetnice zavjeta Gospi Fatimskoj. Istog dana navečer kardinal se susreo s redovnicama iz čitave naše biskupije u sjemeništu "Paulinum" u Subotici. Slijedio je kratki susret sa zborom "Albe Vidaković". U 18,30 sati kardinal je sudjelovao na meditativnoj večeri "Krštenje - Euharistija - Marija" u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije.

U nedjelju 14. listopada prije podne kardinal je u pratnji biskupa domaćina Matije Zvekanovića i biskupa skopsko-prizrenskog Joakima Herbuta pohodio nekoliko

subotičkih župa i župu u Čantaviru. U 12,30 sati bilo je svečano primanje za sve župnike grada Subotice. Poslije podne u 15,30 sati kardinal se susreo i s članovima Pastoralnih vijeća subotičkih župa.

U nedjelju 14. listopada u 17 sati kardinal je predvodio svečanu sv. Misu "posvete Crkve". Bila je to godišnjica posvete subotičke katedrale.

U ponedjeljak, 15. listopada, ujutro u 7 sati kardinal je imao sv. Misu u katedrali, u kojoj je toga dana bilo proštenje. Okupio se i lijep broj vjernika. Nakon toga održao je predavanje svećenicima u okviru njihove mjesečne duhovne obnove. Poslije toga, pozdravivši se sa svećenicima i ukućanima, kardinal se zaputio prema "bijelom gradu" Zagrebu.

A.A.

Kardinal Franjo Kuharić, njemu na desno biskup Joakim Herbut, na lijevo biskup Matija Zvekanović

zlatna misa u subotici

Katedralna župa sv. Terezije u Subotici ove godine je, pored ostalih slavlja, imala jednu rijetku i dugoočekivanu proslavu, ili bolje rečeno *z a h v a l u*. Crkva u ovim krajevima naše biskupije spremala se dugo za proslavu zlatomisničkog jubileja svog vjernog i dobro poznatog župnika mons *F r a n j e V u j k o v i ć a*.

On je rođen 20. lipnja 1911. g. u Subotici. Svoje školovanje je završio u Subotici, Travniku i Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1. srpnja 1934. g. od biskupa Lajče Budanovića. Narednih dvanaest godina bio je kapelan u Novom Sadu, a zatim je bio na raznim dužnostima u Subotici. Pored svoje svećeničke dužnosti, pokazivao je zanimanje za kulturna zbivanja. Radio je kao pomoćnik urednika Subotičkih novina u Subotičkoj matici. Pored ovih dužnosti, najprije je obavljao službu prefekta u sjemeništu Paulinum, a zatim je bio upravitelj nove vikarije Isusova Uskrsnuća. Zadnjih godina bio je tajnik biskupa L. Budanovića.

Nakon ovog perioda, u kojem je vršio više odgovornih i teških dužnosti, slijede dva lijepa i duga perioda u životu slavljenika.

Od 11. rujna 1947. g. postao je kapelan u Žedniku. Ovu službu ubrzo je prekinuo, jer krajem iste godine je uhićen i utamničen. Nakon pune četiri godine provedene u zatočeništvu vratio se u svoju župu koju je ranije ostavio.

Nakon smrti starog župnika mons Petra Evetovića 1950. g. vlč. Franjo Vujković postao je župnikom ove sjeverno-bačke župe. Tu je ostao sve dok ga nije zateklo

imenovanje za župnika katedralne župe sv. Terezije u Subotici, 1968. g.

Kroz sve te godine Žedničani su mu prirasli uz srce i zato je rastanak sa župljanima bio vrlo težak. Ta povezanost između Žedničana i slavljenika i danas je vrlo jaka i bliska. Od 1968. g. pa sve do danas mons Frajo Vujković je župnik katedralne župe. Obavljao je niz crkvenih službi, a urešen je rimskim i biskupijskim odličjima.

Sunčanog 1. srpnja 1984. g. u 10 sati u katedrali je započelo dugoočekivano slavlje i zahvala Bogu za tolike darove i milosti koje je udijelio našem narodu preko ruku svog vjernog sluge zlatomisnika. Vjernici su htjeli odužiti se na prikladan način svome dragom dušobrižniku. Toga dana katedrala je bila puna Božjeg naroda. Razlog tolike radosti i zahvale svima je bio poznat.

U istoj crkvi zlatomisnik je primio sve dosadašnje Sakramente krštenje, pokoru, Pričest, potvrdu i svećenički sv. Red, a sada u istoj crkvi prikazuje svoju veliku zahvalnu Žrtvu. Mnogi sudionici slavlja poznaju slavljenika od rane mladosti. Na ulaznim vratima katedrale slavljenika su pozdravila djeca prigodnim recitacijama, koje su bile skladno sastavljene za tu jedinstvenu priliku. Dok se povorka sa slavljenikom približavala olatru, prolazeći kroz sredinu crkve, bilo je dirljivo gledati kako vjernici žele vidjeti svog slavljenika koji se smireno i sabrano približavao Božjem žrtveniku da prikaže zajedno sa ostalim prisutnim zahvalnicu Bogu.

Na početku propovijedi, koju je održao vlč. Blaško Dekanj, pročitan je pozdravni telegram sv. Oca :

Zlatomisnik mons Franjo Vujković, njemu na desno vlč Blaško Dekanj, na lijevo vlč Stjepan Bošnjak

“Prečasnomo gospodinu Franji Vujkoviću, svome kapelanu i župniku katedralne crkve u Subotici, sjećajući se njegove brige i plodnosne revnosti, pedesetgodišnjicu svećeništva iz dubine srca čestita i želeći svako dobro. Kao znak svoje ljubavi rado podjeljuje apostolski blagoslov te želi da on pripada svima onima koji su njemu mili i dragi.”

Nakon ovog telegrama pročitano je i pozdravno pismo domaćeg biskupa mons Matije Zvekanovića, u kojem dolazi do izražaja biskupova zahvalnost i želja da Bog blagoslovi plod ruku zlatomisnika.

U propovijedi je istaknuta važnost i značaj dobrog primjera življenja, a upravo takav primjer za svakoga bio je i slavljениk. Žar i polet, koji je ovaj zlatomisnik neprestano posjedovao, treba biti svima nama znak i poruka da je moguće i da se isplati dobro živjeti.

“Svećenički poziv je zvanje uvijek posebno istaknuto u javnosti. To zvanje uvijek svraća na sebe pozornost. To zvanje zanima vjernika i nevjernika.”

Slavljenik je bio osoba koja je svraćala pažnju i popozornost drugih na sebe, jer se osjećalo da taj čovjek posjeduje u sebi neke neizrecive, neprocjenjive, privlačne duhovne kvalitete.

Na kraju propovijedi istaknuta je potreba dobre molitve za plodna duhovna zvanja, ali i zahvala Bogu za tako divnog svećenika u osobi mons Franje Vujkovića.

Na kraju misnog slavlja zlatomisnik se zahvalio svim sudionicima i preporučio se u molitve za svoje stado da ostane vjerno Bogu kako bi se jednoga dana opet zajedno veselili gledajući Boga.

Pod sv. Misom je pjevao katedralni zbor “Albe Vidaković” pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i svojim skladnim pjevanjem zbor je doprinio zlatomisničkom slavlju.

Nakon sv. Mise pripremljen je ručak za manji broj uzvanika u sjemenišnoj blagovaonici. Mnogi, koji su na bilo koji način bili spriječeni doći prisustvovati ovom velikom slavlju, poslali su svoje brzojave ili čestitke.

Bilo je dirljivo slušati govore pojedinih osoba koje su bile svojom službom bliže povezane sa slavljениkom. Koliko su ti govori bili topli i iskreni, primjetilo se na licima govornika. Prekinuti ovo slavlje i veselje bilo je teško. Zlatomisnik se na rastanku sa svakim osobno oprostio i sve je ispratio blagim smiješkom.

Žedničani su u lijepom broju prisustvovali na ovom zlatomisničkom slavlju u katedrali, a 15. srpnja slavljениk je bio pozvan na Dučijancu u Žednik. Tada se primjetilo kolika je i danas povezanost ovih vjernika sa svojim nekadašnjim župnikom, koji se na kraju Mise posebno zahvalio na žrtvama, molitvama i sv. Misama prikazanim za njega.

Blistavi primjeri uvijek privlače i osvajaju ljude oko sebe. Da se to ostvarilo na primjeru našeg jubilarca, možemo bez sumnje tvrditi.

Svjedoci smo plodova njegovog plodnog pedesetogodišnjeg djelovanja. Dok je onih koji će se spremno, poput našeg zlatomisnika, žrtvovati za svoje stado, ne moramo se bojati za budućnost. Međutim, primjećujemo da je sve manje svećeničkih zvanja i to dobrih zvanja. Zato molimo više i ustrajnije za ove velike nakane da bude onih koji će se spremno darivati Bogu u služenju ljudima na dobrobit svijeta.

Franjo Ivanković

zlatni jubilej crkve

1933. g. započeta je gradnja prvotnog dijela crkve **Isusova Uskrnuća** u Subotici. Kasnije su dograđeni još pojedini dijelovi, ali crkva nije nikad sasvim dovršena prema planu i maketi.

Prošle, 1983. g. trebalo je obilježiti 50. godišnjicu ove “male crkve”, kako je ljudi vole nazivati iako nije baš najmanja u ovom gradu.

Sadašnji župnik vlč Bela Stantić nimalo ne zaostaje za svojim revnim predčasniciima u brizi za ljepotu zidane kuće Božje i za prebivalište Božje u dušama njemu povjerenim. Zato je, nakon dugog razmišljanja i savjetovanja s odgovornima i s onima koji mu pomažu u pastoralnim akcijama, odlučio malo svečanije proslaviti taj zlatni jubilej.

Zub vremena je puno toga nagrizaao na zgradi ovog hrama, a duh ovog svijeta ruši toliko toga lijepog u dušama njegovih župljana. Potrebna je dakle temeljita obnova žive i zidane crkve Isusova Uskrnuća.

Daljnja priprava za jubilej

26. listopada 1983. g. započelo je podizanje skela za maljanje crkve. S tim u vezi došli su na red i svi ostali nužni popravci. No, još nije bilo na vidiku kad će sve to biti gotovo. Trebalo je beskrajne strpljivosti.

Molerske poslove je vodio i radio Đurika Kiš iz Sombora. Po mišljenju crkvenih kao i civilnih stručnjaka posao je obavljen veoma stručno i savjesno.

Da bi se vjernici što bolje pripremili za ovaj jubilej organizirana je duhovna obnova na razne načine. Među ostalim, župnik je kroz čitavu godinu s vjernicima molio iza Mise ‘Osobnu posvetu Bezgr. Srcu Marijinu’ i podijelio priličan broj diploma s obiteljskom posvetom na koju je sv. Otac dao svoj blagoslov.

Tako je u radu i molitvi projurila 1983. g. i velik dio 1984. g. u kojoj je bilo svečano zatvaranje jubilarne godine Otkupljenja.

Konačno je došao i dan kad su se majstori povukli načinivši i zadnji potez svojim kistom na pozlaćenim glavicama vitkih stubova i skele su iseljene. Crkva Isusova Uskrnuća iza njih je ostala sva ozarena proljećem kao u svilu odjevena djevica što čeka svog zaručnika. Marljive ruke sestara Naše Gospe iz samostana Anuncijata s dobrim ženama iz župe očistile su i posljednje tragove prašine i nereda pa je posvećeni prostor zablistao još punijim skladom boja i oblika.

Bliža priprava za proslavu

Utvrđen je i datum blagoslova obnovljene crkve koji će obaviti mjesni biskup mons Matija Zvekanović u nedjelju 19. kolovoza 1984. g. Za taj dan upriličena je i bliža priprava s trodnevnim programom.

Program proslave jubileja

U prigodnom programu trebalo je toliko toga dotaknuti iz kratke povijesti ove župe s osvrtom na središnji događaj naše domovinske Crkve, na Nacionalni Euharistijski

kongres pri završetku dugih 13 stoljeća krćanstva u hrvatskom narodu. Pogledat ćemo to bogato trodnevlje.

Č e t v r t a k, 16. kolovoza — bio je rezerviran u crkvi Isusova Uskrnuća za braću Mađare da i oni dožive i obave duhovnu pripravu na svom materinjskom jeziku.

P e t a k, 17. kolovoza — određen je za patnički dio žive Crkve. Stari i bolesni okupili su se na večernji program u 18 sati u neočekivanom broju. Mnogi između njih pratili su razvoj ove župske zajednice tamo od njezinih početaka u kapeli Žalosne Gospe na Kalvariji i gradnje nove crkve do današnje svečanosti. Imaju pravo radovati se što su doživjeli njezin zlatni jubilej i zlato svog života s Euharistijskim Spasiteljem.

Poštovani o. Mato Tomas, salezijanac iz B. Manastira, kojeg je župnik pozvao da održi ovu trodnevnu pripravu, nije tajio da je dirnut ovim prvim susretom sa stanovnicima sjeverne Bačke u nadi da mu to ne će biti i zadnji put

Nakon gorljive provijedi i ispita savjesti u pokorničkom bogoslužju posjedali su svećenici da prime skrušenu ispovijed ovih dugim životom izudaranih srdaca.

Prije početka sv. Mise

Grupa mladeži na slavlju u crkvi

Djeca i mladi svojim nastupom i svježinom glasa u-nijeli su vedrine u program te večeri, koji je trajao duže nego što je planirano. Župnik s patrom voditeljem nije propustio priliku da podijeli sudionicima spomen značke i slike s oznakom '50 godina'. Milosrdni Samaritanci koji su bolesnike dovezli u crkvu, oni su ih isto tako i vratili njihovoj kući.

S u b o t a, 18. kolovoza — je predvečerje jubileja. Program je započeo Večernjom za 'Posvetu crkve'. Svi prisutni dobili su umnoženi tekst te su mogli aktivno sudjelovati u pjevanju psalama i antifona koje su pune znakovitosti za ovu prigodu. "Ovo je Dom Božji u kojem se zazivlje Ime Njegovo" ...

Sve nas je to podsjećalo na okupljanje mlade Crkve u prva stoljeća kršćanstva.

Iza homilije i osobne ispovijedi vjernika svih uzrasta slijedila je obnova krsnih obećanja, uklopljena u obred krštenja jednog novorođenčeta. Nakon otpjevanog Očenaša svi su se nahranili Kruhom živih dok je na koru zbor pjevao 'Veliča duša moja Gospodina'.

Da bi potvrdili svoju pripadnost Isusu po Mariji, i ovaj put su vjernici iza Pričesti sa svojim župnikom obnovili "Osobnu posvetu Begr. Srcu Marijinu".

Posebna atrakcija te večeri bilo je dizanje zastave kao znak početka slavlja koje će sutra doživjeti svoj vrhunac. Mladi ove župe izradili su na dugoj plavoj zastavi bijele simbole jubileja s brojem 50. Na spomen 1300 godišnjice kršćanstva u Hrvata izradili su Višeslavovu krstionicu. Povezano sa skorim slavljima u Zagrebu i Mariji Bistrici stavljen je natpis: NEK — dođi Gospodine, Isuse — Maranatha! Ova duga svjetlo plava zastava ostala je tako izložena sve do završetka kongresnih slavlja i povezivala je vjernike župe Isusova Uskrsnuća, koji su se uključili na kongres s dva autobusa, s ostalim Božjim narodom diljem naše Domovine.

Biskup blagosliva crkvu

N e d j e l j a, 19. kolovoza — blagoslov obnovljene crkve. Sve je toga dana u toj župi bilo usmjereno na svečanu biskupsku Misu u 9 sati. Došla su djeca, mladi i odrasli, ali nisu zaostali ni starci.

Za taj trenutak blagoslova već davno su napisani pozdravi u stihu i prozi. Podijeljene su uloge staležima i pojedincima. Povorka djece u bjelini i mladih u narodnoj nošnji u pratnji Pastoralnog vijeća dočekali su da uvedu svoga nadpastira i svećenike goste u okićenu i rasvijetljenu crkvu punu naroda.

Nakon dočeka s pozdravima i recitacijama biskup Matija Zvekanović u svom nagovoru izrazio je radost i divljenje nad ovako ukusno obnovljenom crkvom u kojoj je i on bio deset godina župnikom. Slijedio je obred blagoslova škropljenjem vodom, koja čisti i posvećuje duše i zidove Božjeg prebivališta. Nastavljeno je Euharistijsko slavlje, praćeno zbornim i pučkim pjevanjem uz vodstvo katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić i s. Bernardice Đukić.

Biskup u svojoj homiliji govorio je o okolnostima i putu gradnje ove crkve. Istakao je zasluge pok. Laze i Elizabete Mamužić, iz čijeg fonda je ova crkva podignuta.

Zatim je govorio o Euharistijskom Isusu koji je već pedeset godina nastanjen u ovoj crkvi kao hrana žive Crkve koja se tu okuplja.

Neka se ne završi s ovim jubilejom, nego neka se živa Crkva i dalje okuplja u ovom prebivalištu po našim mladim generacijama, rekao je biskup na kraju.

U prikaznoj procesiji mladi prinijeli su slikovite darove: kruh, grožđe, burence vina kao osobni dar biskupu, također cvijeće i par bijelih golubova. Lajčo Anišić kao autor predao je malu vitrenjaču na spomen toga što se na teritoriji ove župe nalazi jedina vitrenjača kao velika rijetkost ovog kraja, koju treba po svaku cijenu sačuvati.

Pjesmom Tebe Boga Hvalimo obuhvaćene su sve milosti primijljene tokom proteklih pedeset godina kao i u ove dane.

Bratske agape

Iza sv. Mise pred crkvom se stvorila ugodna obiteljska atmosfera vjernika i njihovog biskupa i svećenika. Ručak za uzvanike priređen je u "šatri" koja je smještena u malom župnikovom dvorištu. Neumorni župnik i tu je priredio malo iznenađenje: svi prisutni dobili su pozlaćene jubilarne značke, a neki su dobili i plakete s istim motivom - pročelje crkve slavljenice.

Koncert u crkvi

Tog istog poslije podneva čekala je zainteresirane još jedna lijepa priredba. U 17 sati priređen je u novoblagoslovljenoj crkvi koncert s akademijom. Glazbene točke u izvedbi katedralnog zbora "Albe Vidaković" povezalo je 13 kratkih meditacija o Crkvi koje je napisala spisateljica Gertrude von le Fort, a prevela i za recital priredila s.

Fides Vidaković. Meditecije su uvele slušatelje u tajnu bića svete, opće, Katoličke crkve, čiji smo mi članovi već 13 stoljeća. Recital su izveli mladi iz župe.

Općenito se osjećala na svim priredbama ovih dana stvarnost i istinitost stiha: "Kako je dobro, kako je lijepo zajedno biti u domu Tvom!" ...

Bogu hvala na 50 godina postojanja ove crkve i na programu koji nas je obogatio.

Svaki koji zna za ljubav, nek nam svoj pridruži glas!

s. Anđelina Kujundžić

Duhovne obnove u Baču

Već po drugi put održane su duhovne obnove za mlade u prostorijama župnog doma u Baču. Opet je samostan časnih sestara dao na raspolaganje svoju lijepu kapelicu Bezgrešne i svoj oratorij. Kapelica je bila mjesto zajedničke molitve i euharistijskih sastanaka. Oratorij je bio mjesto za razmatranje.

Tema ovogodišnjih duhovnih obnova bila je Euharistija budući da su duhovne obnove bile shvaćene kao priprema za Nacionalni Euharistijski kongres.

Tri puna dana intenzivnog rada i zajedničkog života puno su značila za duhovni rast i produbljenje osobne vjere mladih vjernika. U odnosu na prošlu godinu, znatno je poraslo zanimanje za ovaj vid vjerničkog odgoja.

Zajednički boravak bio je ujedno i prilika da se mladi upoznaju s velikom i slavnom prošlošću nekad glavnog grada Bačke.

Mnogi su od njih po prvi put vidjeli staru tvrđavu iz koje se branila Bačka, a u kapeli dizale su se molitve za mir i sigurnost njezinih stanovnika. Bila je posjeta franjevačkoj crkvi i samostanu, gdje je svaku skupinu dočekaao srdačni otac Leopold Ivanković.

Pojedine grupe slavile su sv. Misu u lijepim bačkim šumama, u kapeli sv. Antuna u gaju Guvnište.

Župnik župe Isusova Uskrsnuća najsrdačnije zahvaljuje svima koji su na bilo koji način učinili ili doprinijeli u obnovi naše crkve, organiziranju proslave. Draga braćo, ovo je bilo Vaše slavlje i Vaš ponos, jer ste omogućili svojim darovima da se ovo dogodi. Bog neka sudi tko je bio u toj ljubavi veći. Ako ste zadovoljni urađenim poslom i cijelim programom, to nam je najveća nagrada. Bogu neka bude na slavu! Hvala svima!

Bač ima bogatu tradiciju duhovnosti. Tu su odgojene mnoge generacije franjevac, časnih sestara koji su svoj život posvetili službi Crkve i naroda. Između dva rata u Baču je bilo neko vrijeme i dječjačko sjemenište, gdje su mnogi naši svećenici krenuli oltaru.

Kako časne sestre, tako i župnik domaćin, a ne manje i župljani Bača prigrlili su sudionike duhovnih obnova kao svoje vlastite goste. Često su donosili svoje darove, častili mlade kolačima da im boravak u Baču bude što ljepši. Svećenici, vode duhovnih obnova, znali su stvoriti pravo ozračje za duhovni život. Sveto Pismo Novoga Závjeta postalo je za mnoge knjigom života i nerazdvojn timer prijateljem.

Dok je ponedjeljak bio dan susreta i upoznavanja nepoznatih, petak je bio dan rastanka velikih prijatelja. Mladi iz Bača, kao i prijašnjih godina, uložili su mnogo truda da za svoje goste pripreme sve prostorije. Spremaj, čiste i uređuju.

Do slijedeće godine kad se opet vrate stari znanci s novim sudionicima duhovnih obnova, Dom duhovnih obnova bit će obnovljen i ljepši.

U kolovozu mjesecu održane su ovdje i duhovne vježbe za kućne pomoćnice, koje je vodio dekan Bačkog dekanata Lazar I. Krmpotić.

Primate u svoju kuću vaš kalendar
Preporučite prijateljima kalendar
Pokažite mladima naš kalendar
„SUBOTIČKU DANICU“

dani kruha i riječi

MEDITATIVNA VEČER

13. kolovoza 1984. g. u 19,30 sati u subotičkoj katedrali
Recital "Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata"

Meditativna večer je zamišljena kao novi oblik duhovnih priredbi, gdje je razmatranje sjedinjeno s umjetničkom riječi, a sve je popraćeno glazbom i pjevanjem zbora. Vjernici se dosta teško privikavaju na ove nove oblike, koji ujedinjeni pružaju veliko bogatstvo duhovnog i umjetničkog doživljaja, ali treba ustrajati i raditi na obogaćivanju ovakvih priredbi.

Ove godine meditativna večer u okviru priredbe "Dani kruha i riječi" bila je posvećena proslavi trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata. Na programu je bio recital koji slikovito prikazuje taj dugi povijesni period hrvatskog naroda. Recital je sastavio dr Eduard Peričić, profesor povijesti Nadbiskupske srednje škole u Zadru, ali za ovu prigodu izvršene su neke dopune da bi pojedini dijelovi bili jasniji slušaocima.

Recital ima 13 dijelova tj. prikazuje trinaest stoljeća i što je u pojedinom stoljeću bilo presudno i važno u životu hrvatskog naroda i Crkve. Tekst recitala izveli su mladić iz Đurđina kao čitač i djevojka iz Subotice kao recitator, obučeni u bijele toge. Na kraju svakog dijela, tj. iza prikaza svakog stoljeća, dok je zbor pjevao prikladnu pjesmu, djevojka u bunjevačkoj nošnji stavila je pred oltar ispred križa zapaljenu svijeću. Tako je na kraju recitala bila prekrasna slika: ispred velikog jeruzalemskog križa gorilo je 13 svijeća, a oko oltara stajalo je 13 djevojaka u bunjevačkoj nošnji. Ta slika je bila puna ljepote i znakovitosti. Predstavljala je trinaestovjekovni život hrvatskog naroda pod okriljem križa, a zbor je pjevao pjesmu "Veliča duša moja Gospodina" kao izraz zahvalnosti za sve primljene duhovne darove i milosti.

Nemoguće je našim čitateljima prikazati sadržaj cijelog recitala, ali osvrnut ćemo se samo na dva najdramatičnija stoljeća u našoj povijesti.

Za 15. stoljeće, pored ostalog u recitalu se kaže: "15. stoljeće je teško i preteško bilo. Narod naš od Jadrana do Drave pred velikom turskom opasnošću ostavljen je od velikih država Evrope da ga gaze otomanske čete."

"Dalmacija je sramno prodana Veneciji za crnih 100 tisuća dukata 1409. gosine. Bosna kao šaptom pade 1463. godine pod tursku vlast, u dugo ropstvo vez nade, a malo zatim i Hercegovina gubi svoju slobodu 1482. g. I kamen bi proplakao, a kamo li srce ljudsko nad velikom nesrećom hrvatske vojske u porazu na Krbavskom polju, 9. rujna 1493. g. Svoju jadikovku je zapisao pop glagoljaš Martinac: Cvijet plemstva našega na polju slave pade."

"U tom žalosnom stoljeću mraka pojavila se jedna svijetla zvijezda. Pojavila se prva hrvatska tiskana knjiga, naš hrvatski Misal. Počinje novo vrijeme kulturnog rasta da nacija ne klone u tuzi i propasti. Nad domovinom u žalosti javlja se tračak nade."

Poslije opisa ovog tužnog stoljeća Ivan Krečar je vrlo lijepo otpjevao "Plač proroka Jeremije" i tako dopunio sliku velike nesreće hrvatskog naroda.

Za 17. stoljeće pored ostalog, u recitalu se kaže:

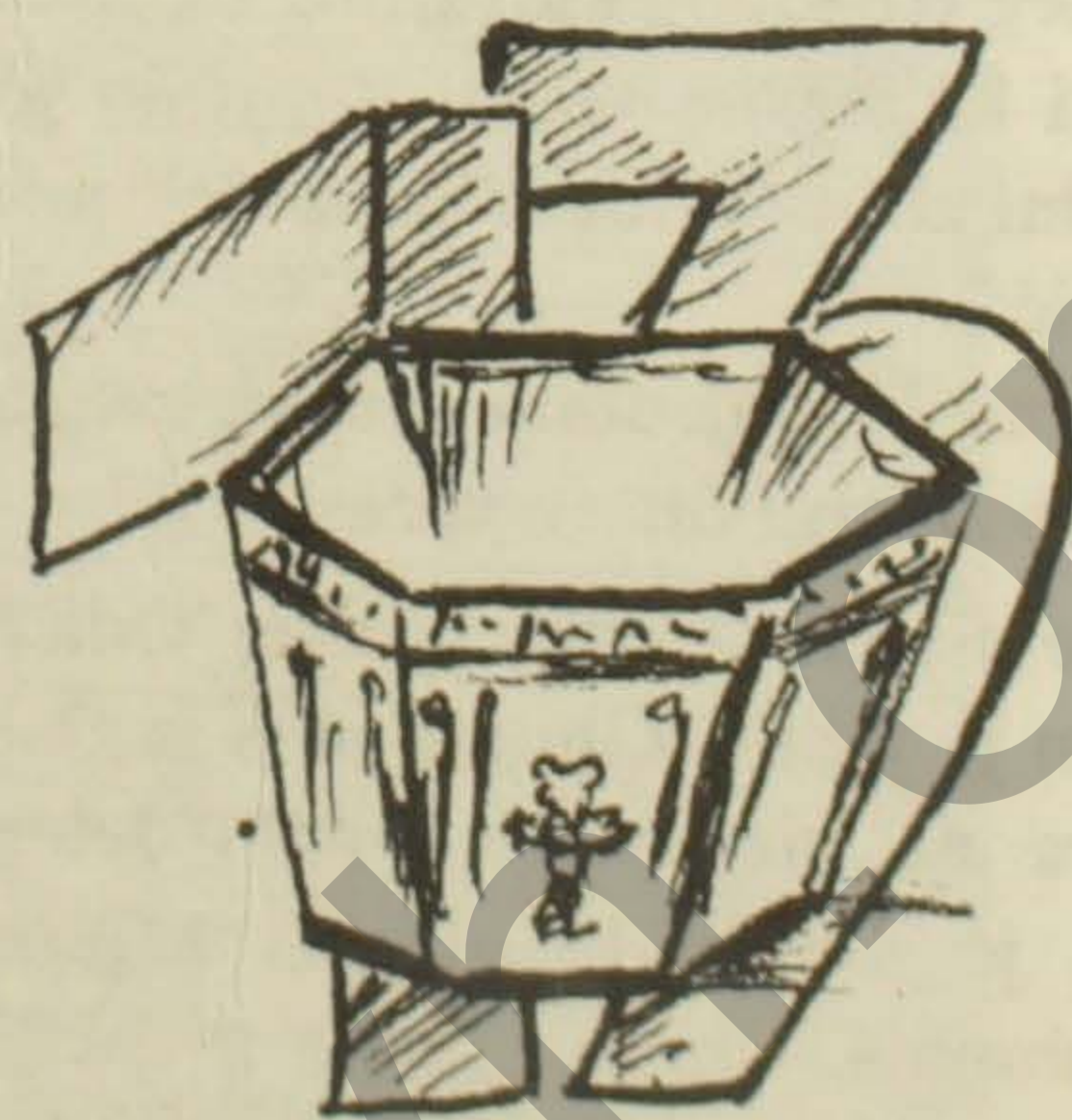
"17. stoljeće je doba dugih ratova s Turskim carstvom, koje je već ranjeno porazom kod Beča 1683. g."

"To je doba straha i stradanja, doba odvođenja u ropstvo i doba velikih seoba. Pred stalnom opasnošću mnogi Hrvati bježe iz svoje domovine. Bježe preko Jadrana u južnu Italiju u Molise, u daleku Austriju u Gradišće i u krajeve preko Dunava, u Bačku. Tako su Bunjevci i Šokci našli svoju novu domovinu."

Voditelj meditativne večeri bio je vlč. Andrija Koplivić, župnik u Aleksandrovu u Subotici. On je također bio redatelj recitala s mnogo vještine pa je sve izvedeno i prikazano s mnogo slikovitosti i znakovitosti.

Velika je šteta što ovakvih priredaba nema više i češće. Cjelokupnom uspjehu meditativne večeri doprinio je nastup katedralnog zbora "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić, a kao gost svirao je na orguljama Libor Dudaš iz Osijeka.

Al - Be

KNJIŽEVNA VEČER I IZLOŽBA

O IVI PRĆIĆU

14. kolovoza u 18 sati u sjemeništu "Paulinum"

Ove godine priredba "Dani kruha i riječi" imala je mali jubilej, jer je peti put organizirana. Prva priredba je bila 15. do 17. kolovoza 1980. g. kao spomen 40. obljetnice smrti svećenika i pjesnika Alekse Kokića.

Ove godine književna večer imala je dva dijela.

U pretkongresne dane, u vrijeme priprema za Nacionalni Euharistijski kongres u Zagrebu i Mariji Bistrici prvi dio književne večeri bio je nadahnut Euharistijom.

Lazar Ivan Krmpotić je pročitao svoj referat "Euharistija kao inspiracija u pjesmama Alekse Kokića".

Među religioznim pjesmama A. Kokića posebno se ističu pjesme posvećene Euharistiji, u kojima dolazi do izražaja duboka misaonost i iskrena vjera pjesnika. Za ilustraciju pjesnikovih religioznih osjećaja navedeni su brojni primjeri pjesama.

Drugi dio književne večeri bio je posvećen spomenu 90. obljetnice rođenja i 25. obljetnice smrti IVE PRĆIĆA, poznatog hrvatskog kulturnog radnika u Subotici.

I. Prčić je rođen u Subotici 1894. g. a umro je u svom rodnom gradu 1959. g. Njegova kulturna djelatnost je mnogostrana, ali ovom prigodom prikazan je samo njegov rad na sakupljanju bunjevačkog narodnog blaga. O tome je Vojmir napisao referat a pročitao ga je kapelan Ivica Prčić.

Referat s prilogima bit će objavljen u cjelini u kalendaru "Subotička Danica" za 1985. g. (Zbornik Subotičke Danice za 1985. g. 251 - 264. str.)

Za bolje upoznavanje naših narodnih pjesama, grupa djevojčica je otpjevala dvije bunjevačke kraljičke pisme, a grupa dječaka i djevojčica je dramatizirano izvela bunjevačku narodnu pismu "Virna ljubav". Također su pročitane dvije bunjevačke narodne pripovetke.

U predvorju ispred kapelice u sjemeništu "Paulinum" priređena je mala izložba o Ivi Prčiću, gdje su prikazana njegova tiskana djela, rukopisi, fotografije i neki predmeti.

S mnogo ukusa i truda izložbu je lijepo aranžirala s. Ivana Cvijin i na taj način je pomogla upoznavanju djelovanja ovog našeg vrijednog kulturnog radnika.

Svečanosti književne večeri doprinio je svojim pjevanjem katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Zbor je između pojedinih točaka svojim pjevanjem upotpunio glavne zamisli čitave večeri.

Osobito je uspješna izvedba pjesme 'Oda radosti'. Kao gost za klavirom je pratio Libor Dudaš iz Osijeka. Pojedine točke zbora na klaviru je pratila Jelena Demšedi.

Na kraju je zajednički otpjevana poznata pjesma "Kolo igra, tamburica svira".

Pjevajući tu pjesmu, prisutni su se razilazili zadovoljni, jer su se osjećali bogatiji zbog lijepog doživljaja ove kulturne priredbe.

Al - be

DUŽIJANCA

U SUBOTICI I OKOLICI

Od davnina najveća radost u zemljoradničkim poslovima bila je na završetku žetve, jer je tako osiguran novi kruh za sve. Zato se dužijanca na pojedinim salašima pretvorila u zajedničku svečanost. Župnik Blaško Rajić s Katoličkim divojačkim društvom organizirao je prvu Dužijancu 1911. god. u crkvi sv. Roke u Subotici. Od tada se svake godine svečano slavi Dužijanca poslije završetka žetvenih radova.

Na početku, poslije nekoliko godina, svečanost je preneti iz crkve sv. Roke u crkvu sv. Terezije, gdje se održava sve do naših dana. Osim Subotice, Dužijanca se već niz godina održava i u okolnim naseljima, u Đurđinu, St. Žedniku, Maloj Bosni, a u novije vrijeme i u Bajmoku.

Tokom vremena ustalio se redosljed tih svečanosti i to: Žednik, Đurđin i Mala Bosna, a onda 15. kolovoza, na svetkovinu Velike Gospe, u Subotici, u katedrali - bazilici sv. Terezije.

Ž E D N I K

Ove godine u Žedniku proslava Dužijance bila je 15. srpnja. Zauzimanjem župnika Antuna Miloša već nekoliko godina je običaj da na svečanost dođu gosti iz nekog slavonskog sela. Ove godine bili su gosti iz sela Ivankova kod Vinkovaca. Gosti u lijepoj slavonskoj nošnji pridružili su se mladeži iz Žednika u bunjevačkoj narodnoj nošnji, a sve je to davalo lijepu sliku šarenila i boja. Oni su pred crkvom dočekali bandaša i bandašicu koji su stigli na žitom ukrašenim kolima s dva prekrasna konja vranca.

Zatim su svi u povorci ušli u crkvu, a bandaš i bandašica nosili su sliku od slame koja u duhu Nacionalnog Euharistijskog Kongresa prikazuje crkvu u Mariji Bistrici, a izradile su je sestre Ana i Teza Milodanović iz St. Žednika.

Zatim je slijedila svečana sv. Misa koju je predvodio gost vlč. Borislav Romić, kapelan iz Ivankova, a u asistenciji su bili mons. Franjo Vujković, župnik sv. Terezije u Subotici i domaći župnik vlč. Antun Miloš.

Poslije sv. Mise bila je zahvalna procesija oko crkve, u kojoj su uz puk sudjelovali gosti i mladež iz Žednika. Obadvije grupe su svojim lijepim narodnim nošnjama doprinijele svečanosti procesije.

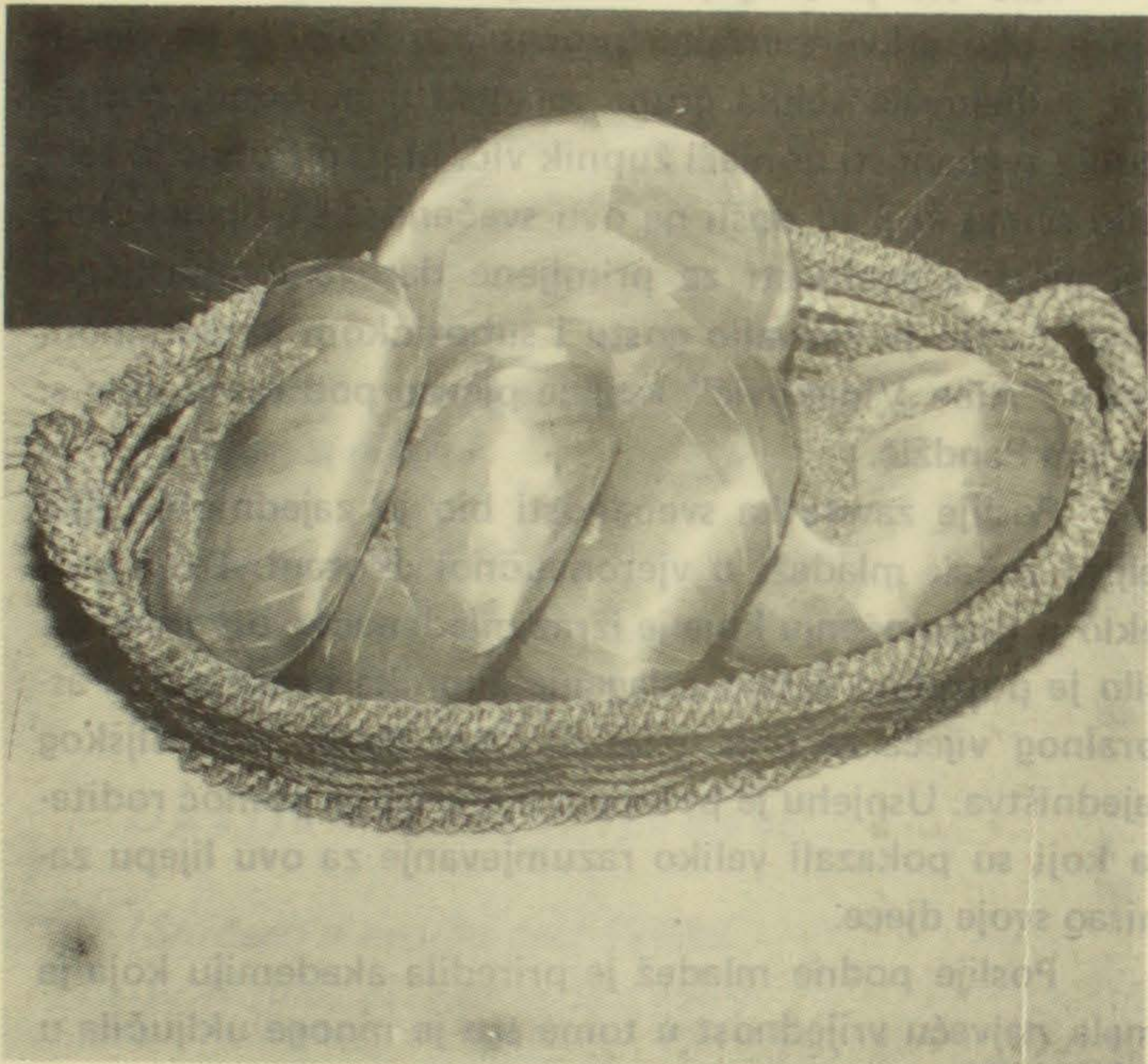
Na kraju svečanosti domaći župnik je zahvalio gostima iz Ivankova što su doprinijeli svečanosti Dužijance u Žedniku. Zatim je pozdravio mons. Franju Vujkovića koji je 1. srpnja imao svoju zlatnu Misu u subotičkoj katedrali. Zlatomisnik mons. Franjo Vujković se zahvalio Žedničanima koji su bili na toj svečanosti.

Posebno je naglasio da čuva lijepe uspomene kao bivši župnik u Žedniku, gdje je proveo više godina.

Iza svečanosti gosti su u crkvi priredili mali program s nekoliko pjesama i recitacija, a jedan mladić je upoznao prisutne sa poviješću sela Ivankovo od vremena kad je to selo bilo u sastavu Vojne krajine na Savi kao čuvar granice prema turskoj teritoriji u Bosni pa sve do najnovijeg vremena kad se selo razvilo u lijepo i bogato naselje s oko 6000 stanovnika. Gost kapelan je također govorio o duhovnom životu sela i njegove mladeži koja je privržena Crkvi.

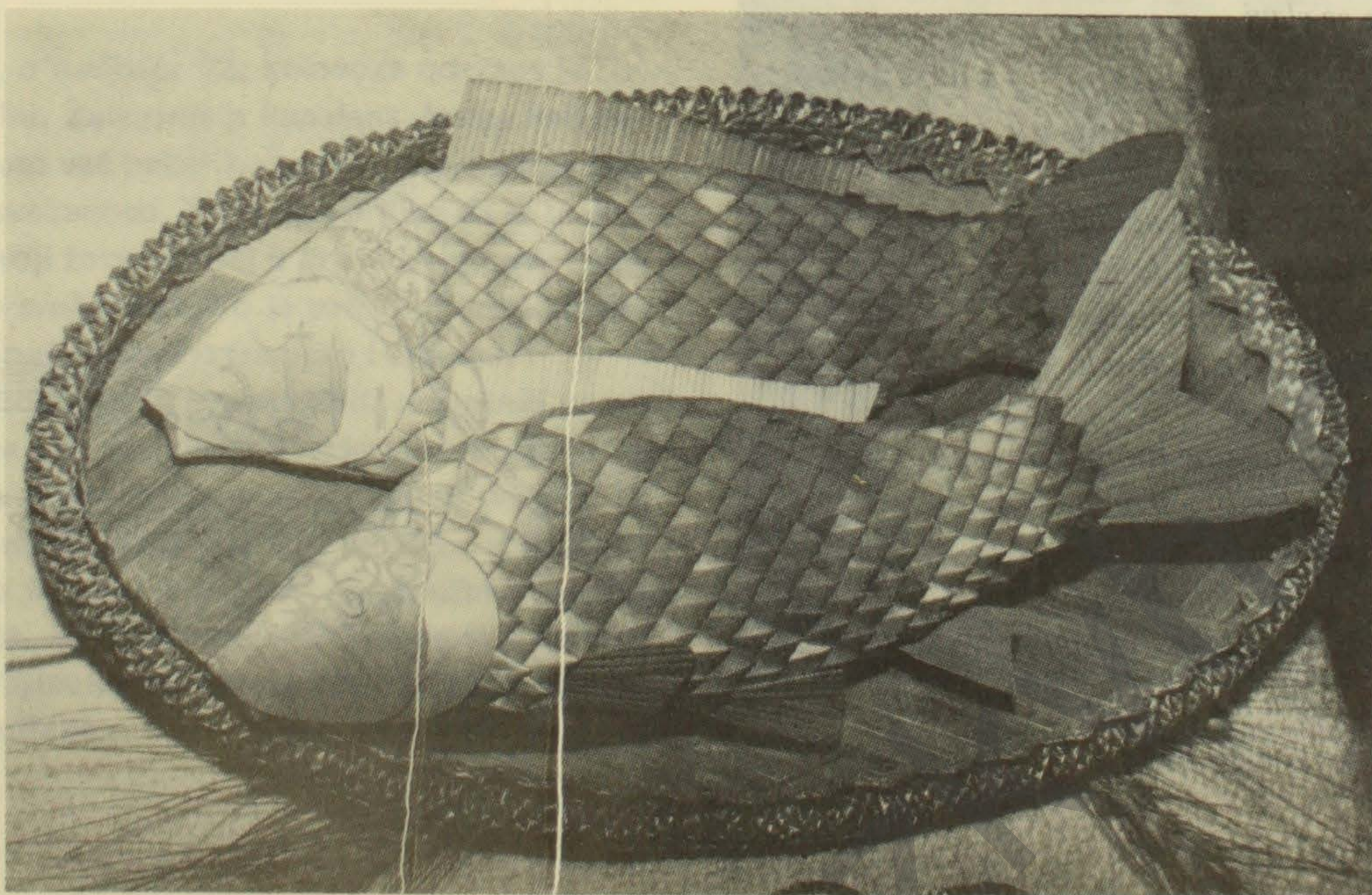
Poslije toga gosti su se razišli po gostoljubivim kućama Žedničana da se poslije podne opet svi nađu u kolu na Verušiću, na salašu.

Na širokoj ledini razvilo se šokačko i bunjevačko kolo, a preko njiva u predvečerje odjekivali su veseli zvuci, izražavajući sreću zajedničkog prijateljstva mladeži iz dva daleka sela, koja su toga dana bila tako blizu.

Košarica s kruhom (rad od slame)

Košarica s ribicama (rad od slame)

ĐURĐIN

Đurđin je proslavio Dužijancu u nedjelju, 5. kolovoza. Taj dan Đurđinčani su dočekali veseli, jer njihova crkva je izvana obnovljena i nadaleko se bijeli preko ravnih oranica. Svi su bili veseli, jer uz velike materijalne žrtve i trud uspjeli su da njihova crkva bude prava ljepotica na ravnici. Tako je u obnovljenoj crkvi proslavljena Dužijanca kao zahvala za sve primljene darove.

Prije sv. Mise svečana povorka mladeži, risara i risaruša u pratnji svećenika ušla je u crkvu. Bandaš i bandašica nosili su slikovite darove, izrađene od slame: košaricu s pet hljebčića i košaricu s dvije ribice u duhu Evanđelja te nedjelje. To je umjetnički rad od slame Kate Rogić i Mare Ivković Ivandekić iz Đurđina.

Kad je svečana povorka stigla u crkvu, bio je blagoslov prikaznih darova i žita.

Svetu Misu je predvodio kao gost vlč. Andrija Kopilović, župnik u Aleksandrovu u Subotici.

Za vrijeme sv. Mise ostvarena je jedna izvanredno znakovita zamisao domaćeg župnika vlč. Marka Vukovog. Za prikazanje uz sv. Hostiju svećenik je prikazao i veliku bunjevačku 'suvu pogaču', od novog žita kao izraz zahvalnosti za dar novog žita koje tako obilno rodilo.

Za sv. Pričest sva mladež u svetištu u narodnoj nošnji pričješćena je komadićem 'suve pogače', koja je bila posvećena u sv. Misi, a ostali vjernici su pričješćeni na uobičajeni način.

Poslije sv. Mise bila je oko crkve zahvalna procesija, koja je bila ukrašena velikom grupom mladeži u narodnoj nošnji, zajedno s risarima i risarušama, s bandašom i bandašicom.

Iza svečanosti načelnik i blagajnik Pastoralnog vijeća obavijestili su prisutne o velikom poslu oko obnove crkve koja ožbukana izvana. Zahvalili su se svima koji su u tom djelu materijalno pomogli.

Bandaš je pozvao sve prisutne da dođu poslije podne u crkvu na akademiju koju je mladež spremila, a iza toga je kod crkve kolo.

DUŽIJANCA

*(na Đurđinu)**Ivan Prčić
Tavankut**Bogu Hvala!**Ovog lipog litnjeg dana
žetva nam je okončana.**Reče bandaš:**– Ajdmo sada svi na salaš!**A ti,**draga bandašice**ti**i tvoje drugarice, žetelice**pletite od žita vince,**žitom glave okrunite**sve po starom običaju**praotaca – Bunjevaca –**kad se slavi**D u ž i j a n c a – D u ž i j a n c a.**Obucite u nedilju**il'**Veliku Gospojinu**bunjevačku bilu svilu**i u divnom tom odilu**sa momcima**sa koscima**svi u crkvu do oltara**Bogu dragom**hvalu dati**zbog njegovog svetog dara**kruha našeg – svagdanjega.**Nek radosti – zahvalnosti –**pisma klikti**iz srdaca žetelaca**Đurđinaca**da dok bude Bunjevaca**neka živi,**nek se slavi**D u ž i j a n c a – D u ž i j a n c a.**A prid večer istog dana**igranka će bit svečana:**Momačko će kolo igrat**s divojkama momci mladi**pokraj crkve na livadi.**Kad zvečkama momak kvrca,**divojačka dira srca,**a padne li**i potajnih poljubaca,**pamtit će se kad je bila**D u ž i j a n c a – D u ž i j a n c a!**(2. kolovoza 1984.)*

MALA BOSNA

Dužijanica u Maloj Bosni svečano je proslavljena u nedjelju, 12. kolovoza. Za ovu svečanost možemo reći da je uhvatila dubok korijen među narodom, a to se vidi po tome da vrlo velik broj školske djece i mladeži došao je toga dana u crkvu u bunjevačkoj narodnoj nošnji. Iz toga se vidi da je Dužijanica prihvaćena i od mladih, a to daje nadu da će biti dugo sačuvana.

Običaj je da iz sela prema crkvi krene povorka od nekoliko kola ukrašenih žitom s bandašom i bandašicom, s risarima i risarušama. Njih pred crkvom dočekuje puk i grupa mladeži u narodnoj nošnji.

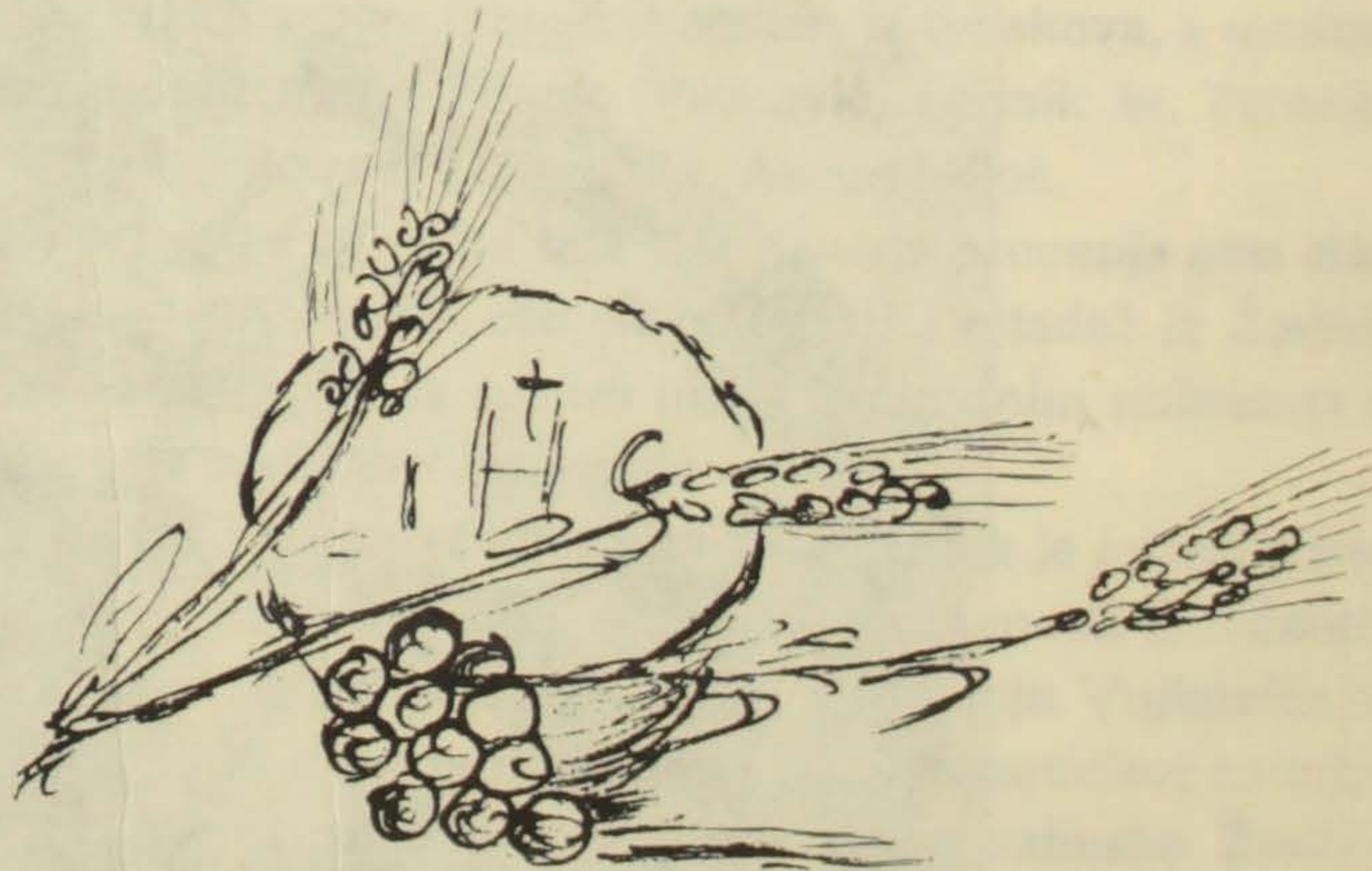
Kad je svečana povorka u pratnji svećenika došla pred oltar, bio je blagoslov prikaznih darova i žita.

Sv. Misu je predvodio kao gost vlč. Julije Bašić, župnik na Bikovu.

Kao što je svugdje običajeno, poslije svete Mise bila je oko crkve zahvalna procesija u kojoj je uz vjeran puk sudjelovala velika grupa mladeži u narodnoj nošnji. Poslije svečanosti domaći župnik vlč. Marko Forgić je zahvalio svima koji su došli na ovu svečanost Dužijance, kao svečanost zahvalnosti za primljene darove u obavljenoj žetvi. Zatim je zahvalio gostu i subotičkom katedralnom zboru "Albe Vidaković" koji je pjevao pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Poslije završetka svečanosti bio je zajednički prijateljski ručak mladeži u vjeronaučnoj dvorani. To je proteklo u raspoloženju koje je izraz mladenačke otvorenosti. Bilo je potrebno veliko zalaganje župnika i mladeži i Pastoralnog vijeća za organiziranje ovog slavlja prijateljskog zajedništva. Uspjehu je pomogla materijalna pomoć roditelja koji su pokazali veliko razumjevanje za ovu lijepu zamisao svoje djece.

Poslije podne mladež je priredila akademiju koja je imala najveću vrijednost u tome što je mnoge uključila u akciju oko priređivanja ove priredbe. Zato možemo zaključiti da je velika zasluga Dužijance u Maloj Bosni i u drugim mjestima u tome da pokrene mladež u različitim kulturno-vjerskim aktivnostima. U tome treba ustrajati i još mnogo učiniti.

DUŽIJANCA

*Radosna je Mala Bosna,
raspivana i ponosna:
žitorodne njive njene
na vrime su požnjevene.*

*Nevažno je da l' rad ovaj
obaviše mladi momci –
starovinski srp i kosa
il' naprava – zvana kombaj.*

*Al' važan je naš običaj
ostao nam od otaca
bogoljubnih Bunjevaca
da se slavi*

Dužijanca – Dužijanca!

*U crkvu će – u nedilju –
Misu slušat svi otići
i stariji i mladići
Bogu dragom hvalu dati
na njegovom svetom daru:*

*kruhu našem svagdanjemu
i hostiji na oltaru!*

*Sa tamjanom u visinu
dizat će se molba vruća
svih srdaca – Bunjevaca
da se slavi i iduća*

Dužijanca – Dužijanca!

*(Sročeno u nedilju prid Veliku
Gospojinu, 12. kolovoza 1984.)*

*Ivan Prčić
Tavankut*

BAJMOK

Istoga dana, u nedjelju 12. kolovoza održana je Dužijanca i u Bajmoku. Zalaganjem kapelana Josipa Pekanovića i u ovom mjestu već nekoliko godina se priređuje proslava ove žetvene svečanosti. To je prilika da se u akciji ujedine svi oni koji žele pomoći u priređivanju ove lijepo narodne i crkvene svečanosti. To je prilika da mladež pokaže koliko cijeni naše narodne tradicije i običaje.

U našem narodu žetva je uvijek bila najvažniji posao i zato je Dužijanca kao svečanost završetka žetve tako rado prihvaćena i u Bajmoku u svim slojevima naroda, tj. među mladima i među starijima. Dok je tako, to je znak da narod voli ono što mu je blisko i što izražava njegova najdublja osjećanja. Zato treba sve učiniti da se i najmlađa Dužijanca u Bajmoku održava i tako postane dio narodnog života i tradicije.

Prinos prikaznih darova u katedrali

SUBOTICA

Dužijanca u Subotici već niz godina se slavi u katedrali - bazilici sv. Terezije, 15. kolovoza, na svetkovinu Velike Gospe kao zajednička završna žetvena svečanost zahvalnosti vjernika grada i njegove okolice. To zajedništvo se manifestira na taj način što bandaši i bandašice iz svih sela, gdje je ranije održana Dužijanca, dolaze u Suboticu na završnu svečanost, noseći svoje prikazne darove koje su prikazali na svečanosti u svojoj crkvi.

Bandaš i bandašica u katedrali

Zahvalna procesija oko katedrale

Tako su u Subotici na svečansoti Dužijance i ove godine bili iz Žednika, Đurđina, Male Bosne i Bajmoka sa svojim prikaznim darovima, izrađenim od slame.

Svi su oni s velikom grupom mladeži u bunjevačkoj nošnji dočekali pred katedralom bandaša i bandašicu crkve sv. Terezije, Marinka Gabrića iz Đurđina i Ivanku Stantić iz Tavankuta, koji su stigli na žitom ukrašenim kolima.

Prilikom dolaska bandaša i bandašice pred katedralu sve je povezano s mnogo slikovitosti. Kod silaska s kola dočekuju ih dva predstavnika Crkvene općine u ime cjelokupnog naroda, a na vratima crkve ih dočekuje domaći župnik Franjo Vujković s asistencijom i svi zajedno u svečanoj povorci ulaze u crkvu.

Svečanu sv. Misu zahvalnicu prikazao je biskup Matija Zvekanović uz asistenciju, a prije početka sv. Mise on je obavio blagoslov prikaznih darova i žita koje je kasnije podijeljeno puku.

Pjevao je katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

Propovijed je održao vlč. Blaško Dekanj, župnik crkve sv. Jurja u Subotici. Svoje misaono izlaganje završio je ovim pobudnim riječima:

Upitao neki mladić Krista Gospodina: "Što mi je činiti, Gospodine, da postignem život vječni?" "Drži zapovijedi", odgovori Krist.

"Nije Crkva neka ideologija ili neka društvena zajednica, osnovana za sticanje materijalnih dobara, nego Crkva je zajednica Božjeg naroda za širenje Božjeg kraljevstva da svi ljudi u njoj i po njoj budu braća po Kristu Gospodinu, po Kristu euharistijskom Spasitelju.

Ovaj odgovor i tebi danas, kršćanski mladiću i djevojko, odgovara Krist, odgovara Crkva: Držite zapovijedi ako hoćete imati pun, osmišljen i siguran mladenački život i istinski mladenački identitet.

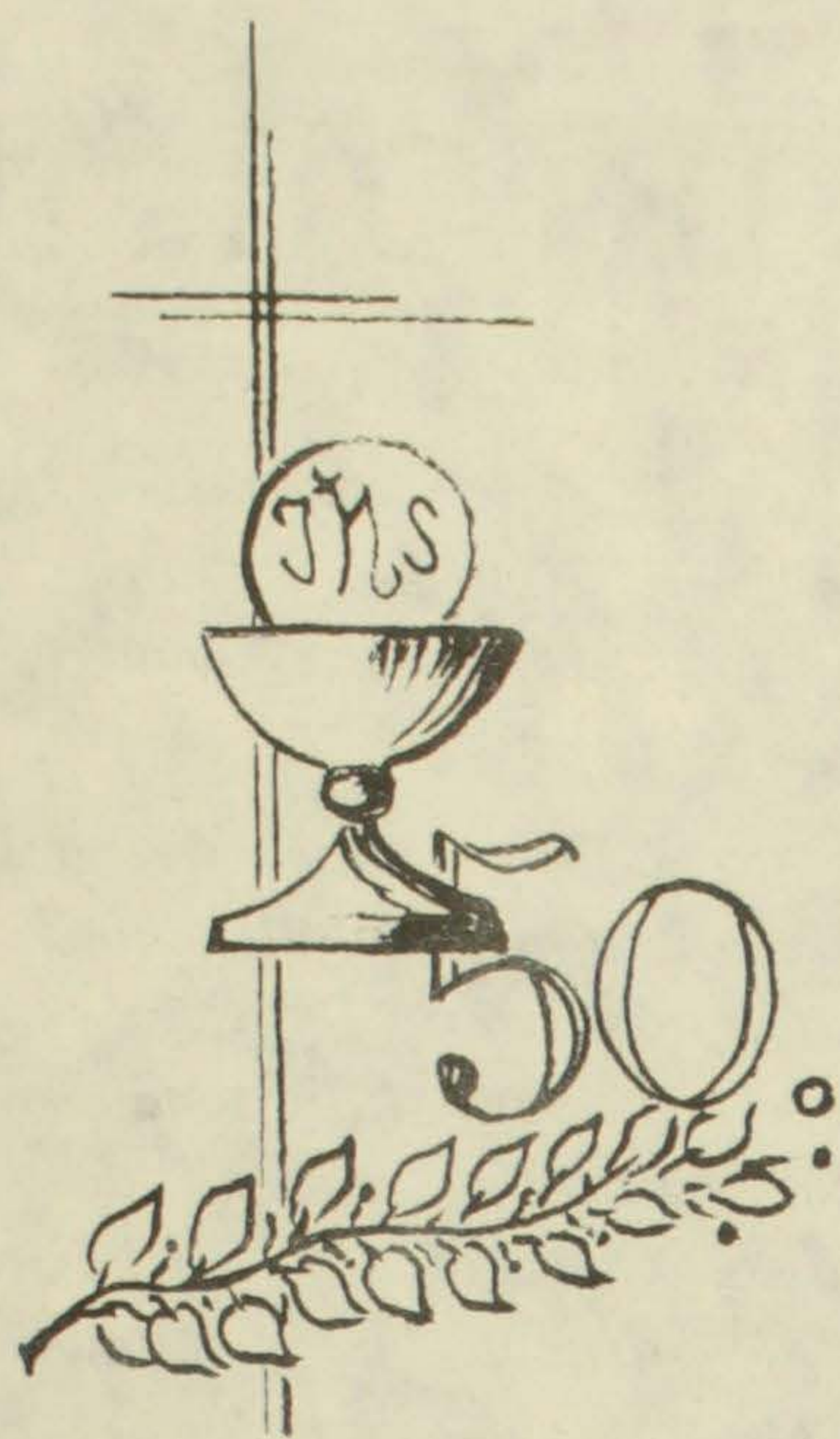
Trojedini Bože, po žrtvi presvete Euharistije, prikane po rukama našega nadpastira i oca biskupa, primi hvalu u ime svih bandaša i bandašica, risara i risaruša, kombajnera i traktorista, ekonoma i agronima i čitavog Božjeg naroda! Primi sav dar truda i ljudskih nastojanja te svojim blagoslovom blagoslovi ovaj plod rada i truda svih nas! Amen!"

Posebno treba istaći znakovitost prikazne procesije kad je mladež na ruke Biskupa a zatim pred oltar položila svoje prikazne darove: kruh od novog žita, grožđe naših vinograda i prikazne darove svih župa. Tim slikovitim činom želila se izraziti zahvalnost cjelokupnog vjernog puka za primljene bogate darove ove godine.

Dok je prikazna procesija išla prema oltaru, zbor je pjevao pjesmu: "Blagoslovljena ova zemlja moja" koju je uglazbio subotički skladatelj Milan Asić 1982. godine, a završava riječima: "Blagoslovi, čuvaj, Gospodine, ove ljude na dragim našim poljima, ove njive mirisne, ove njive ponosne, ove zlatne klasove!"

Iskrena zahvalnost bila je izražena i u zahvalnoj procesiji s Presvetim poslije svete Mise oko crkve. U procesiji je sudjelovala grupa djece i mladeži u bunjevačkoj nošnji, svi bandaši i bandašice sa svojim prikaznim darovima i vjerran puk.

Mnoštvo vjernika, koje se svake godine skupi u subotičkoj katedrali, dokazuje da je Dužijanca svečanost koja ima duboke korijene i tokom godina sve je više prirasla srcu svih koji žele izraziti zahvalnost Bogu za sve primljene darove i milosti.

ZLATOMISNIK IVAN BENEŠ

Svetozar Miletić, 7. srpnja 1984.

Prigodom podjele svete Potvrde u Svetozaru Miletiću biskup subotički Mons. Matija Zvekanović pozdravio je i čestitao tamošnjem župniku i počasnom biskupskom savjetniku, dugogodišnjem somborskom dekanu, prečasnog gospodinu Ivanu Benešu 50. obljetnicu svećeničkog života! Svoju zlatnu jubilarnu svetu misu služio je g. Beneš zajedno sa svojim biskupom i sa svojim kolegom katedralnim župnikom Mons. Franjom Vujkovićem. U propovijedi se biskup obratio vjernicima govoreći i o značajnom svećeničkom jubileju njihovoga župnika.

Vlč. Ivan Beneš službuje u Svetozaru Miletiću od prosinca 1946. kroz punih 38 godina sve do danas. Župnikovao je kroz gotovo četiri desetljeća dostojanstveno i svećenički, a da se kroz sve to vrijeme nije zamjerio svojim župljanima zbog kakve nepravde. Svećenik jubilarac je to posebno istakao, kao i činjenicu, da je svoj svećenički život proživio zadovoljan.

S ponosom i pozornošću saslušali su njegovi župljani dok je biskup čitao pozdravni brzojav svetoga Oca Ivana Pavla II na latinskom, hrvatskom i mađarskom jeziku. Ivan Pavao II čestita jubilarcu i želi mu dobro zdravlje i dug život, šaljući mu tako svoj apostolski blagoslov.

Prečasni g. Ivan Beneš je rođen u subotičkoj župi sv. Roka 3. prosinca 1910. godine. Od 1930. do 1932. studirao je u Strasbourgu u francuskoj pokrajini Elzas. Studij svetih znanosti završio je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 1934. godine. 1. srpnja iste godine zaredio ga je za svećenika tadašnji apostolski administrator Bačke apostolske administrature, biskup Lajčo Budanović u, danas, našoj katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici.

Bio je kapelan u Bačkom Monoštoru, upravljao župom Isusova Uskrsnuća u Subotici. Okušao se i u radu s mladima, kad mu je povjerena briga za „Momačko kolo” koje je uspješno vodio kroz šest godina. Nakon što je za vrijeme okupacije godinu dana kapelanovao u Melykutu, godinu dana je bio kapelan u Bajmoku, da bi potom kroz dvije godine sam upravljao bajmočkom župom. Od 12. prosinca 1946. bez prekida djeluje na čelu župe Rođenja BDM u Svetozaru Miletiću. Od 1950. do 1981. obnašao je dužnost dekana Somborskog dekanata. Odlikovan je naslovom počasnog konzultora (savjetnika biskupskog).

Čestitkama Svetoga Oca, našega biskupa, svećenika i vjernika pridružuje se i „Bačko klasje”

AD MULTOS ANNOS!

Krunoslav

MLADOMISNICI

Svaki je svećenik dar kako općoj tako i mjesnoj Crkvi. Na blagdan sv. Petra i Pavla naša je Biskupija dobila jednog novog svećenika. U subotičkoj katedrali-bazilici zaredio je biskup Matija Zvekanović za svećenika Fazekas Ferencu.

Rodio se u Bečeju 29. IX. 1958. godine. Nakon osnovne škole, koju je završio u rodnom mjestu, odlazi u sjemenište „Paulinum” gdje je završio klasičnu vjersku gimnaziju 1977. godine. Bogoslovske studije završio je u Zagrebu 1984. godine. Mladu misu je služio u svojoj rodnoj župi sv. Antuna Padovanskog u Bečeju 1. VII. 1984. godine. Bila je to prva Mlada misa u ovoj župi. U samom Bečeju je posljednja Mlada misa bila 1952. godine u župi „Uznesenja BDM”.

Opća je Crkva dobila još dva svećenika sa područja naše Biskupije. Naime, 7. VII. 1984. godine zaredio je naš biskup Matija Zvekanović za svećenka Družbe Isusove, Soti Janos-a u njegovoj rodnoj župi Adrojanu. Janos je bio sjemeništarač u Paulinum gdje je i maturirao 1975. godine, zatim je bio bogoslov naše Biskupije tri godine u Zagrebu na Katoličkom bogoslovskom fakultetu. Nakon toga je pristupio Kanadskoj emigracijskoj mađarskoj provinciji Družbe Isusove.

26. VI. 1984. zagrebački nadbiskup kard. Franjo Kuharić zaredio je za svećenika 56-togodišnjeg franjevca p. Soti Maksimilijana, koji je stric gore spomenutom Janosu. On je dugo vremena bio časni brat franjevac. U svojim kasnijim godinama osjetio je svećenički poziv i dao se na studij, koji je konačno završio ove godine na Filozofsko-teološkom institutu DI u Zagrebu. Lijep je to primjer ustrajnosti, ali i dokaz da „nikad nije kasno” odazvati se na Božji poziv. Svoju svećeničku službu vrši sada u Subotici, gdje je imao i Mladu misu 5. VIII. u franjevačkoj crkvi.

PROŠTENJE NA BUNARIĆU

Bunarić, maleno ali drago svetište Majke Božje na domak Subotice, i ove je godine, zadnje subote i nedjelje kolovoza, bilo širom otvoreno Marijinim štovateljima-hodočasnici iz Subotice i okolnih mjesta.

Marija, pomoćnica kršćana i Majka Crkve iz godine u godinu privlači u svoje svetište sve više djece da ih tamo dovede k svome Sinu Isusu Kristu kako bi ih On ohrabrio, potakao da budu bolji i nahranio svojim Tijelom da bi mogli izdržati u ovom svijetu, a ne biti od svijeta - da mogu biti pravi kršćani.

U subotu, 25. kolovoza okupismo se na već tradicionalno bdijenje. Najprije nas je u pokorničkom bogoslužju domaćin, vlč. Andrija Kopilović podsjetio da je naš Bog, Bog ljubavi praštanja. Potaknuti njegovim riječima i čuvši Božju riječ - povučeni od Boga koncima ljubavi odvažno pođosmo na ispovijed kako bismo se susreli s Bogom ljubavi i praštanja.

Dva biskupa, mons Ivo G u g i ć i mons Matija Z v e k a n o v i ć i oko petnaest svećenika bili su na raspolaganju vjernicima za ispovijedanje.

Slijedila je uvijek dirljiva procesija s Gospinim likom i gorućim svijećama.

Hodajući s upaljenim svijećama podsjetili smo se da mi kršćani - "Crkva u hodu" - moramo svijetliti kao svjetlila u svijetu, živeti riječ Božju. U međuvremenu pjevali smo biblijsko-marijanske litanije, moleći Mariju: "Svećenika, Majko, svojoj Crkvi daj, koji će nas Majko, voditi u raj."

Vrhunac bdijenja bila je sv. Misa. Marija kao i uvijek vodi k Isusu. Tako je ovog puta dovela nas je na sv. Misu da se susretnemo s Kristom, prisutnim pod prilikama kruha i vina. Sv. Misu je predvodio dekan vlč. Blaško Dekanj. Okrijepljeni Tijelom Kristovim pođosmo kućama rekavši Gospi: "Doviđenja do sutra".

„BAČKO KLASJE” izdaje: Bački dekanatski ured, Bačka Palanka, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg Bratstva i Jedinstva 30. Telefon (021) 74-423. Uređuje: UREDNIČKO VIJEĆE. - Suradnje i dopisi se šalju na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon (024) 21-496. Narudžbe i uplate slati administraciji. Cijena broja 20 dinara. TISAK: Štamparija „Globus”, Batina, V. Nazora 47. List izlazi povremeno.

Oslobođeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu, Novi Sad, br. 413-523/78 od 27.X.1978.g.

U nedjelju 26. kolovoza već po ustaljenom običaju prva sv. Misa bila je u 7 sati kod kapelice. U 8 sati biskup Matija Zvekanović predvodio je svečanu sv. Misu na mađarskom jeziku.

Vrhunac ovogodišnjeg proštenja na Bunariću bila je sv. Misa u 10 sati na hrvatskom jeziku, koju je predvodio gost biskup kotorski mons I V O G U G I Ć. On je došao, kako reče u propovijedi, iz zemlje svetaca. Naime, on je biskup Kotorske biskupije koja je domovina sv. Leopolda Mandića, bl. Ozane Kotorske i bl. Gracije iz Mua.

Ovogodišnje proštenje bilo je u znaku Nacionalnog Euharistijskog kongresa tako da je tom sv. Misom ujedno započela i trinaestodnevna priprava za NEK grada Subotice, koja je slijedećih dvanaest dana nastavljena u subotičkoj katedrali-bazilici. U tom smislu je izrekao i propovijed biskup I. Gugić povezujući Mariju i 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata, potičući sve prisutne da mole za predstojeći kongres.

Možda bismo još samo nadodali kako se primjećuje porast sv. Ispovijedi i Pričesti što je samo pozitivno kad se radi o takvim skupovima. To je očiti znak da je Marija uistinu utočište grešnika i utjeha žalosnih!

A A

PROSLAVA SV. JAKOVA U PLAVNI

Ove godine župa u Plavni osobito je svečano proslavila blagdan svoga nebeskog zaštitinika sv. Jakova, apostola i prvog biskupa jeruzalemskog. Svečano liturgijsko slavlje predvodio je o. Mato Miloš, karmelićanin iz somborskog Karmela. U koncelebriranoj Misi sudjelovao je uz mjesnog župnika vlč. Stjepana Bošnjaka i župnik iz Odžaka vlč. Jakov Pfeifer, koji je rođen i kršten u toj župi. Cijelo bogoslužje bilo je usmjereno na pripremu vjernika za skori Nacionalni Euharistijski kongres u Zagrebu i Mariji Bistrici.

Na kraju liturgijskog slavlja bački dekan Lazar I. Krmpotić pročitao je dekret o imenovanju vlč. Stjepana Bošnjaka za župnika župe u Plavni, obrazlažući taj gest odredbama novog crkvenog Zakonika koji predviđa da svaki svećenik, koji ima za to potrebne stručne i duhovne kvalifikacije, treba biti imenovan župnikom.

Čestitajući novoimenovanom župniku poželio mu je puno blagoslova u radu i suradnje s vjernicima, koje je također pozvao na suradnju, jer bez te suradnje nema napretka kao što bez sklada žica u lire nema lijepe glazbe.

Zvonimir K.